

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 46 (709)

11 – 15 листопада 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Міністр помітив різницю між контрактниками і строковиками

▶ 2 стор.

В бій ідуть не лише “старики”

▶ 4, 5 стор.

71 рік на варті повітряного простору

▶ 7 стор.

Польща зацікавлена у спільному з Україною виробництві високоточної зброї

▶ 9 стор.

Фото Владислава Назаркевича. “Крила України”.

С-200В: українська відставка

▶ 2 стор.

У Повітряних Силах стало на дві тисячі більше військових “профі”

▶ 3 стор.

Керовані ракети служитимуть до 30 років

▶ 4 стор.

Вертолітники – літають, рятувальники – стрибають!

У першій половині листопада на базі навчальної авіаційної бригади у Чугуєві, поблизу Харкова, розпочався льотно-методичний збір з екіпажами вертольотів Мі-8 транспортної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України. У зборі взяв участь льотно-підйомний склад з чотирьох авіаційних частин, де є вертольоти Мі-8 – Чугуєва, Борисполя, Вінниці та Кіровського.

Завдання льотно-методичного збору типові: удосконалення льотних навичок керівного льотного складу як інструкторів й виконання необхідних вправ з курсу бойової підготовки для присвоєння класної кваліфікації військового льотчика (штурмана) 1, 2 та 3 класу. До виконання

польотів залучено близько 10 одиниць авіаційної техніки та виділено необхідну кількість авіаційного гасу.

Усього за півтора тижня виконано вже п'ять льотних змін. Загальний наліт щоразу збільшується, поступово льотчики виконують програму для присвоєння від-

повідної класної кваліфікації. Для цього кожен пілот виконує необхідні вправи з індивідуальної програми вдень та вночі, у простих і складних метеорологічних умовах та при встановленому мінімумі погоди.

Закінчення на 2 стор.

Не будь байдужим!

24-річний Андрій Сіноченко, син працівника Збройних Сил України, через тяжку хворобу потребує термінового лікування.

Хлопцю поставили страшний діагноз – лейкемія. З кожним днем його стан погіршується. Родина вже вичерпала усі фінансові можливості для продовження лікування, тому звертається до усіх не байдужих із проханням надати фінансову допомогу. Кожна Ваша гривня стане кроком до одужання Андрія.

Контактна особа – Сіноченко Микола Терентійович (батько Андрія).
(телефон: (093) 800-42-08).

Гаряча лінія
“Крила України”
(0432) 596-048

Міністр помітив різницю між контрактниками і строковиками

КУРС НА РЕФОРМИ

БОЙОВА ПІДГОТОВКА

Перебуваючи на ротних тактичних навчаннях гірсько-піхотної роти, Міністр оборони України Павло Лебедев поставив завдання керівництву окремої гірсько-піхотної бригади пришвидшити укомплектування контрактниками.

– Перехід на комплектування Збройних Сил за контрактним принципом зрів давно. І процес вже незворотній. Цим питанням мають займатися командири, зацікавлені в тому, щоб їхні підлеглі були максимально підготовленими. А вже за рік зробити зі строковика професіонала своєї справи неможливо, і навіть сьогодні, перебуваючи на ротних тактичних навчаннях гірсько-піхотної роти було помітно, де професіонали-контрактники, а де – військовослужбовці строкової служби. Ми працюємо над тим, аби максимально підвищити інтенсивність бойової підготовки. Військовослужбовці повинні постійно вдосконалювати свої навички, і для цього передбачено відповідне фінансування, – наголосив Міністр.

Очільник оборонного відомства в рамках робочої поїздки на Закар-

паття зустрівся з особовим складом батальйону. Він довів військовослужбовцям основні шляхи розвитку і реформування Збройних Сил.

– Існуюча чисельність Збройних Сил України – 182 тисячі осіб. З них лише 70 тисяч несуть бойову службу. Тому основне завдання на сьогодні – збереження бойової готовності. Ми повинні привести у відповідність кількість військових частин, які займаються бойовою підготовкою, і частин забезпечення. В результаті оптимізації бойо-

вий комплект Збройних Сил буде в кількості 65 тисяч осіб при їх загальній чисельності у 120 тисяч, – відзначив Павло Лебедев.

Міністр оборони акцентував увагу на позитивній динаміці переходу на контракт. Військово-Морські Сили, авіація Повітряних Сил, спецпідрозділи вже на 100% укомплектовані контрактниками. З початку цього року вже прийнято на військову службу більше 5 тисяч контрактників. І планується набрати ще близько 2 тисяч осіб до кінця року.

Вертолітники – літають, рятувальники – стрибають!

Закінчення. Початок на 1 стор.

– Льотно-методичний збір розпочався 4 листопада й триватиме декілька тижнів, – розповідає старший інспектор-льотчик відділу транспортної авіації управління підготовки та застосування авіації Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Іван Шоломій. – Рівень підготовки екіпажів доволі високий і повною мірою дозволяє виконувати усі поставлені завдання. Втім, оцінювати дії кожного члена екіпажу будемо на підсумках збору.

Полковник Іван Шоломій відзначає роботу не лише льотних екіпажів, а й наземних служб.

Адже вкрай важливо на належному рівні провести підготовку до польотів саме на землі, з чим підопічні командира навчальної авіабригади полковника Геннадія Дубовика справляються на відмінно. Для військовослужбовців з інших гарнізонів тут створе-

но усі необхідні умови для успішного проведення збору. Це стосується і бойової роботи, і належного відпочинку.

Як повідомив полковник Іван Шоломій, який керує льотно-методичним збором, у ньому взяв участь не лише льотно-підйомний склад, а й військові рятувальники. Це екіпажі пошуково-рятувальних повітряних суден, фахівці пошуково-рятувальної та парашутно-десантної служби й рятувальники парашутно-десантних груп військових частин Збройних Сил України. Варто зазначити, що лише за чотири льотні зміни рятувальники встигли виконати понад 320 стрибків з парашутом.

Детальніше про результати проведення льотно-методичного збору ми обов'язково розповімо у наступних номерах газети.

Юрій Ігнат.
«Крила України».
Фото автора.

В УТИЛЬ

С-200В: українська відставка

Не так давно різні ЗМІ повідомили про те, що 30 жовтня припинив своє існування останній зенітний ракетний дивізіон С-200В Львівського полку зенітного ракетного імені Івана Виговського, що базувався у місті Кам'янка-Бузька Львівської області. Це був останній комплекс типу С-200В, що перебував на озброєнні ПС ЗС України. Цю інформацію ми попросили прокоментувати начальника ЗРВ Командування ПС ЗС України генерал-майора Дмитра Карпенка.

– На момент проголошення незалежності України небо держави прикривали більше двох десятків дивізіонів ЗРК С-200. Також ми мали на озброєнні більше 120 ЗРК інших типів.

Основною причиною зняття з озброєння ЗРК С-200 є моральна та фізична застарілість комплексу. ЗРК С-200 належить до одного з перших засобів боротьби з повітряними цілями, які були розроблені в середині 60-х років минулого століття. У свій час це була потужна зброя, та з тих пір в усьому світі вже розроблені та прийняті на озброєння нові системи.

Даний ЗРК є одноканальним, тобто одночасно може обстрілювати лише одну ціль. Для порівняння, основний ЗРК ПС ЗС України типу С-300П – шестиканальний, також шестиканальним є ЗРК «Patriot», який сьогодні перебуває на озброєнні десятків країн світу. Окрім цього, даний тип ЗРК має недостатні показники вогневих можливостей щодо знищення малорозмірних, високومانеврових та низьколетючих цілей (крилаті ракети). Нижня межа враження цього ЗРК складає 300 метрів, а для прикладу, у С-300П – 25 метрів.

Не відповідає вимогам сьогодення й

вкрай низька маневреність та мобільність ЗРК. Досвід локальних конфліктів останніх десятиліть свідчить, що стаціонарні ЗРК, яким є комплекс С-200, знищувалися першими ударами авіації. Для зміни позиції дивізіонів, озброєною ЗРК С-200, потрібно майже півтори доби (час розгортання ЗРК майже 20 годин, згорання – 13 годин). Враховуючи сукупність наведених факторів, ми дійшли висновку, що в сучасних умовах даний тип ЗРК має низьку живучість та бойову ефективність.

Детально була вивчена ремонтпридатність існуючих комплексів та можливість його модернізації. Елементна база ЗРК С-200В належить до перших розробок напівпровідникових приладів. На сьогодні апаратура комплексу втратила ремонтпридатність через те, що використана на них елементна база вже давно не випускається, а сучасні її аналоги відсутні. Неможливо вже використовувати для відновлення працездатності наявних у бойовому складі ЗРК за рахунок знятих з експлуатації. Через тривалий термін експлуатації та зберігання на складах вони, як то кажуть, «розсипалися» від механічного впливу (вібрації при роботі апаратури, тряски при відкриванні та

Довідка:

С-200В (за класифікацією НАТО – «SA-5 Gammon») – радянський всепогодний зенітний ракетний комплекс дальнього радіусу дії, призначений для оборони великих промислових районів, боротьби з літаками, повітряними командними пунктами, постановниками перешкод та іншими пілотованими і безпілотними засобами повітряного нападу на висотах від 300 м до 40 км, що летять із швидкостями до 4300 км/год, та на відстані до 300 км в умовах інтенсивної радіопротидії.

закриванні блоків, при розгортанні та згоранні кабін ЗРК). Звичайно, про забезпечення безпеки експлуатації та надійності наведення ракети на ціль в таких умовах говорити не доводиться.

Окремо слід вести мову про зенітні керовані ракети до ЗРК С-200В. Перед застосуванням вони заправляються дуже токсичними, небезпечними для здоров'я людей і навколишнього середовища речовинами (окислювач – меланж, ракетне паливо – самін). Цю роботу дозволяється виконувати тільки в спеціально призначеному спорядженні, зокрема в ізолюючому протигазі та на спеціально визначеному майданчику, який розташовувався на значному віддаленні від місць розміщення особового складу. Через тривалу експлуатацію, неодноразові заправки ракет паливом паливна система ракет втратила надійність. Токсичні речовини випаровувалися, завдають шкоди навколишньому середовищу та становлять небезпеку для особового складу, що їх обслуговує. У 2011 році ресурс останніх 6 ракет було вичерпано, подальша експлуатація їх у мирний час стала невірною, виходячи з заходів безпеки, з часом була зупинена.

Не менш важливим при прийнятті рішення про зняття з озброєння ЗРК С-200 стало те, що в Україні ми не можемо створити умови для повноцінної всебічної підготовки особового складу, який експлуатує даний зенітний ракетний комплекс. За часів Радянського Союзу практичні пуски ракет цього ЗРК проводилися на полігонах, обладнаних за межами України. Останніми роками визначені підрозділи ЗРВ ПС ЗС України виконували бойові стрільби зенітних ракетних комплексів С-300П та Бук-1М на полігоні «Чауда» в Криму. Розміри полігона не дозволяють здійснювати практичні пуски ракет комплексу С-200В. Так, можливо організувати бойові стрільби на полігонах РФ, проте тільки з їх ЗРК. А вартість стрільби одного зрдн С-200В на полігоні РФ приблизно відповідає витратам на бойові пуски 10-12 українських зрдн С-300П чи Бук-М1 на полігоні ЗС України.

Крім того, за штатом дивізіон ЗРК С-200В нараховує близько 170 військовослужбовців. Для порівняння, дивізіон, що має на озброєнні ЗРК С-300П, у своєму складі має у 2,5 рази менше військовослуж-

бовців. Відповідно, для його утримання потрібні значно менші витрати. Фахівцями нашого управління підраховано, що для утримання одного дивізіону ЗРК С-200В на рік необхідно близько 8,5 млн грн.

У питаннях зняття з озброєння ЗРК С-200В Україна не одинока. Це світова тенденція. 85 % країн, де він був на озброєнні, вже відмовилися від його експлуатації. У свій час цей комплекс стояв на озброєнні в арміях 23-х країн світу, загалом більше 350 дивізіонів. На сьогодні залишилися лише у 4 – Білорусь, Сирія, Іран та Лівія. Головний виробник ЗРК С-200 – Російська Федерація, зняла його з озброєння в середині 90-х років (більше ніж 200 зрдн).

Наявність наведених доводів дозволяє нам дати однозначну відповідь на питання, для чого щорічно витрачати значні державні кошти на утримання ЗРК, бойові можливості якого не відповідають сучасним вимогам, а закладені в нього спроможності неможливо перевірити в мирний час. Впевнений, що в умовах обмеженого фінансування утримання та розвитку ОБТ необхідно не допустити невиправданих витрат, а наявний ресурс спрямувати виключно на ремонт та модернізацію зразків озброєння, що мають перспективу.

Протягом останніх років в Україні зроблено певні кроки на шляху освоєння різних видів ремонту та модернізації існуючих ЗРК. Підприємствами концерну «Укроборонпром» вже проведено ремонт близько 10 ЗРК типу С-300П та типу Бук-М1. Після поглиблених досліджень та практичних випробувань було продовжено ресурс ракет, що використовуються на цих ЗРК.

Слід відзначити, що ми уважно поставилися до вирішення соціальних проблем, пов'язаних із зняттям з озброєння ЗРК С-200. Всі військовослужбовці зі скорочених підрозділів отримали призначення у дивізіони, котрі відповідно до Державної комплексної програми реформування і розвитку ЗС України на період до 2017 року залишаться в бойовому складі Збройних Сил України. Протягом 2014 року вони пройдуть перенавчання на інші ЗРК зенітних ракетних військ та до кінця року набудуть спроможності щодо виконання функціональних обов'язків на нових посадах.

Віктор Гедз.
«Крила України».

ПРОФЕСІЙНА АРМІЯ

У Повітряних Силах стало на дві тисячі більше військових “профі”

Про це повідомив командувач Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Юрій Байдак під час брифінгу на аеродромі Васильківської бригади тактичної авіації.

– Перехід на комплектування Збройних Сил України виключно за контрактним принципом – одне із пріоритетних завдань, визначених керівництвом держави та Збройних Сил. Ця робота на усіх рівнях проводиться і в Повітряних Силах, – відзначив він.

Як показала практика, підготовка військовослужбовців служби за контрактом, на противагу строковій службі, є не тільки економічно доцільною, але в разі ефективнішою з точки зору професійної підготовленості військового колективу. Свідченням цього є результативність проведення заходів бойової підготовки, зокрема бойових навчань.

– Укомплектованість Повітряних Сил цієї категорією військовослужбовців на даний час складає більше 70 відсотків. Є військові частини, які на 100 відсотків укомплектовані військовослужбовцями військової служби за контрактом, – авіаційні бригади тактичної авіації (Старокостянтинів, Миргород), окремі полк дистанційно керування літальних апаратів (Хмельницький), Державний науково-випробувальний центр (Приморське-Феодосія), навчальна авіаційна бригада ХУПС (Чугуїв), – розповів командувач виду Збройних Сил.

За його словами, вже на сьогодні Повітряні Сили мають позитивні зрушення в цьому питанні.

– З початку 2013 року на військову службу за контрактом до Повітряних Сил прийнято більше двох тисяч осіб, що у вісім разів більше в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Одночасно із зростанням чисельності військовослужбовців військової служби за контрактом ми зменшуємо чисельність військовослужбовців строкової військової служби, – повідомив генерал-лейтенант Юрій Байдак.

На сьогодні забезпечено різні мотиваційні чинники для військовослужбовців за контрактом, зокрема щодо підготовки та навчань:

– отримання цивільної вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”, заочне навчання за рахунок держави у військових ВНЗ, починаючи з другого контракту, участь у миротворчих операціях та миротворчих місіях, можливість отримання первинного офіцерського звання військовослужбовцями сержантського складу, які мають вищу освіту (у 2013 році первинне офіцерське звання отримали 45 сержантів).

– Цілком зрозуміло, що головним аргументом для потенційного контрактника є рівень грошового утримання військовослужбовця за контрактом, інші соціальні гарантії, а також нові зміст та устрій контрактної служби, – продовжив командувач ПС.

Що стосується зарплат, то він нагадав, що їх перше відчутне підвищення удвічі було проведено торік окремим категоріям військовиків – морякам, льотчикам і фахівцям наземних служб безпеки польотів, десантникам і спецазівцям.

– Для решти військовослужбовців поетапно підвищення окладів проводиться зараз: починаючи з квітня нинішнього року, щоквартально грошове забезпечення зростає на 20% з тим, аби до 1 липня наступного також підняти його удвічі. Сьогодні середня заробітна плата контрактника: за першим контрактом – 2100 гривень, середній розмір в Повітряних Силах – 2650. Відповідно, ця сума зростатиме щоквартально, – відзначив генерал-лейтенант Юрій Байдак.

При цьому напрацьовано заходи матеріального заохочення тих, хто зразково виконує службові обов'язки. Міністр оборони видав наказ про впровадження відмінників бойової підготовки, який стосується всіх видів Збройних Сил. Крім того, вже сьогодні контрактники в робочі дні забезпечуються безкоштовними обідами або, за власним бажанням, можуть отримувати їхню вартість грошима. А під час виконання завдань з бойової підготовки в польових умовах вони

повноцінно триразово харчуються за рахунок держави.

Говорячи про “квартирне питання”, командувач повідомив, що до кінця року позачергово здадуть три будівлі під житло для контрактників.

– Сьогодні Повітряним Силам виділено 517 тисяч гривень на переобладнання казарм для військовослужбовців за контрактом у містах Севастополь, Чугуїв, Одеса, Феодосія, селищі Данилівка, – розповів він. – У 2013 році заплановано з залученням підрядних організацій позачергово завершити роботи на 3 будівлях з високим ступенем готовності, загальною ємкістю 256 ліжко-місць.

У разі реалізації Програми протягом 2013 – 2015 років очікується переобладнання 27 будівель, що дасть змогу створити фонд службового житла для військових частин Повітряних Сил орієнтовно на 2870 ліжко-місць, та з урахуванням вже переобладнаних будівель буде складати 3189 ліжко-місць.

Одночасно на цей час триває робота щодо уточнення переліку будівель, які можливо переобладнати під житло з урахуванням перспективного складу військових частин Повітряних Сил ЗС України на 2017 рік.

Після брифінгу журналісти мали змогу відвідати будинок висотного спорядження, ознайомитися із спеціальним спорядженням льотної складу, робочими місцями висотного будинку, побачити авіаційну техніку Повітряних Сил, укладку парашутів.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Виконавчій вертикалі доведеться відповідати за накопичені борги

Віктор Янукович наказав до Нового року розібратися з виплатами зарплат. Якщо зарплатні борги не будуть виплачені до кінця поточного року, міністри чинного уряду відповідять перед Президентом.

Про це заявив Віктор Янукович під час зустрічі з представниками Українського союзу промисловців та підприємців і Федерації профспілок України. Глава держави наголосив, що в Україні триватимуть реформи щодо підвищення зарплат і пенсій. Водночас Гарант висловив намір ще раз зустрітися з представниками профспілок і обговорити вико-

нання поставлених завдань. Зарплатні борги турбують членів профспілок найбільше. “Якщо найближчим часом ці борги не будуть погашені, я дійду до кожного виконавця, починаючи з міністрів і до регіонів. Ми будемо вживати жорстких заходів щодо цих питань. Жорстких”, – наголосив Президент. Раніше повідомлялося, що українцям заборгували майже мільярд гривень зарплат.

ОФІЦІЙНО

Затверджено план підготовки та проведення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами Голодомору в Україні

Кабінет Міністрів України ухвалив розпорядження «Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні».

Метою розпорядження є забезпечення належного вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932–1933 років та проведення відповідних заходів на державному рівні.

Передбачається організація 23 листопада жалобних заходів за участю представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадськості, зокрема на території Національного музею «Меморіал пам'яті жертв голодоморів в Україні». У День пам'яті жертв голодоморів на території України та в її закордонних представництвах приспугнуть Державний Прапор України й обмежать проведення розважальних заходів.

Також відбудеться покладання траурних вінків та композицій з колосків до пам'ятних місць,

ушанування пам'яті померлих хвилиною мовчання та проведення інших скорботних заходів. У бібліотеках, кінотеатрах, клубах, музеях по всій території України до кінця 2013 року плануються покази художніх і документальних фільмів, тематичні виставки архівних документів і фотоматеріалів, а також вечори-реквієми із вшанування пам'яті жертв голодоморів в Україні.

Проект цього розпорядження розроблено Міністерством культури України на виконання Указу Президента України від 19.08.2013 № 430 «Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні» та п. 1 плану організації виконання вказаного указу, що був схвалений на засіданні Кабінету Міністрів України 28 серпня 2013 року.

ВСЕУКРАЇНЬКА ЕСТАФЕТА ПАМ'ЯТІ

“Слава визволителям України” у Житомирі

Мітинг-реквієм та урочиста церемонія прийому житомирськими символами естафети – копії штандарту Першого Українського фронту, естафетного макета штандарту Першого Українського фронту, Книги Пам'яті естафети “Слава визволителям України” від делегації Київської області, проходила у Житомирі, біля меморіального комплексу “Монумент Слави”.

Керівники органів державної виконавчої влади, військовослужбовці інституту, представники ветеранських та громадських організацій поклали вінки та склади до комплексу “Монумент Слави”, на меморіальних плитах

У рамках відзначення 70-річчя визволення України від фашистських загарбників Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова Державного університету телекомунікацій взяли участь у церемонії прийому-передачі символів Всеукраїнської естафети пам'яті “Слава визволителям України”.

якого викарбувані імена героїв-житомирців, загиблих у роки Великої Вітчизняної війни. Хвилиною мовчання під супровід військового салюту зі стрілецької зброї учасники заходу вшанували пам'ять героїв-визволителів, виявляючи глибоку повагу до пам'яті про тих, хто ціною власного життя відстояв свободу для нинішнього покоління.

Варто зазначити, що далі естафета проходитиме між районами Житомирської області за напрямками бойових дій п'яти армій 1 Українського фронту, а у січні її продовжать жителі Хмельниччини та Рівненщини.
Сергій Фурдик.

Ліберію здав – Ліберію прийняв!

НАШІ МИРОТВОРЦІ

Протягом двох минулих тижнів інспектори здійснювали контроль прийому-передачі посад, повноважень, зброї та техніки між військовослужбовцями двох ротаций 56-го окремого вертолітного загону національного контингенту Місії ООН у Ліберії. Ними надавалася практична допомога у вирішенні проблемних питань, доки командири попередньої та чергової ротаций не підписали акт прийому-передачі повноважень.

Урочиста церемонія з цього приводу відбувалася у базовому таборі українських миротворців. У заході взяли участь представники оперативної групи, керівником якої є начальник армійської авіації Командування Сухопутних військ ЗС України льотчик-снайпер генерал-майор Валентин Пістряга, та особовий склад національного контингенту.

Військовий льотчик 1-го класу полковник Петро Пліс доповів керівнику оперативної групи про передачу, а полковник Олександр Венгер – про прийом посади командира 56-го ОВЗ Місії ООН у Ліберії.

– Українські миротворці у Ліберії – це справжні професіонали, яких поважають у всьому світі. За службу та вагомий внесок у справу підтримання миру на Африканському континенті протягом 9 місяців керівництво Місії ООН у цій країні щиро вдячне, – сказав генерал-майор Валентин Пістряга.

Звертаючись до підлеглих, полковник Петро Пліс подякував всьому особовому складу вертолітного загону за професіоналізм під час однієї з найдовших рота-

цій, яка тривала з 1 лютого по 12 листопада. За бездоганну військову службу та зразкове виконання військового обов'язку кращим військовослужбовцям вручено медалі та грамоти.

У свою чергу, командири 19-ї ротаций на контингенту військової авіації полковник Олександр Венгер запевнив присутніх, що його підрозділ з честю виконає завдання Місії.

Віктор Ануфрієв.
Назар Волошин.
Фото Віктора Ануфрієва.

ПОДОВЖЕННЯ РЕСУРСУ

Керовані ракети служитимуть до 30 років

У Державному науково-випробувальному центрі Збройних Сил України, де командиром заслужений льотчик-випробувач СРСР Герой України генерал-майор Юрій Тішков, на замовлення начальника Озброєння Збройних Сил України та спільно з представниками вітчизняного оборонно-промислового комплексу тривають інтенсивні заходи з продовження ресурсу різних видів ракетного озброєння до бойових машин Сухопутних військ, вертольотів армійської авіації, кораблів Військово-Морських Сил, літаків Повітряних Сил ЗС України.

Так, протягом останніх місяців випробувальними бригадами Центру були проведені контрольні льотні випробування керованих ракет різних типів та модифікацій – для ЗРК малої дальності “Оса”, авіаційних керованих ракет класу “повітря-земля” Х-25 та ін. На полігонах “Чауда”, “Повурськ” та на морському полігоні в акваторії Чорного моря практично перевірено функціонування та безпеку зазначених виробів при застосуванні за призначенням, проведено оцінку відповідності кількісних та якісних характеристик вимогам технічно-експлуатаційної документації.

Як повідомляють керівники випробувальних бригад, робота триває досить успішно. Військові випробувачі розповіли і про деякі деталі цієї відповідальної справи. Провідний інженер – випробувач Центру підполковник Андрій Куделя:

– На базі ВМС у Севастополі ми працювали близько тижня. Під час виходу в море у складних умовах при 3-4-бальному штормі з протичовнового корвета “Тернопіль” було здійснено більше двох десятків пусків зенітних керованих ракет для ЗРК малої дальності “Оса-М”.

Провідний інженер – випробувач Центру підполковник Олександр Гусков:

– Протягом десяти днів практично в умовах метеомінімуму військовими льотчиками Повітряних Сил було виконано низку випробувальних польотів та майже десять бойових застосувань аві-

аційних керованих ракет типу Х-25 на полігоні “Повурськ”. Випробувальна бригада забезпечила безпечну експлуатацію озброєння та належний контроль бойових застосувань як на полігоні, так і на аеродромі Старокостянтинів, з якого злітали штурмовики Су-25.

Помічник провідного інженера – випробувач Центру майор Андрій Артикула:

– На полігоні “Чауда” протягом десяти днів з бойових машин

Сухопутних військ було випущено понад два десятка зенітних керованих ракет від зенітного ракетного комплексу “Оса-АКМ”. З метою виконання заходів безпеки було здійснено закриття морського та повітряного районів, а на сухопутній ділянці полігон був оточений. До речі, випробування щодо продовження ресурсу даного комплексу відбулось вперше.

Під час випробувань було налагоджено тісну та плідну співпрацю випробувальних бригад Центру не лише з представниками підприємств вітчизняної промисловості, але й з науково-дослідними установами, командуваннями та військовими частинами видів Збройних Сил в різних регіонах України. Працювала і міжвідомча комісія Міністерства оборони України.

Як відзначають експерти, попередні результати випробувань позитивні: проведені випробування дозволять продовжити ресурс ракет та їхню безпечну експлуатацію ще на кілька років. Детальна обробка та вивчення отриманих результатів і даних об’єктивного контролю наразі тривають.

– Остаточне рішення щодо продовження ресурсу – за замовником даних робіт. Очікується, що експлуатація виробів за призначенням продовжиться, в цілому, до 30 років з моменту їх виготовлення, – повідомив начальник відділу наукових досліджень і випробувань засобів ураження Державного науково-випробувального центру полковник Ерік Злобін.

Тобто, при ухваленні позитивного рішення щодо продовження ресурсу керованих ракет для ЗРК малої дальності “Оса” і авіаційних керованих ракет Х-25, з урахуванням терміну попередньої експлуатації, їхнє безпечне застосування стане можливим ще протягом наступних 5-7 років.

Руслан Семенюк, м.Феодосія.
Фото ДНВЦ.

ПІДГОТОВКА

На території військової частини “спіймали” порушників

Порушники, які “завітали” на територію військової частини, були затримані. Група невідомих осіб зуміла проникнути до складів частин. Там вони і потрапили у руки військовослужбовців роти охорони бази забезпечення Командування Повітряних Сил. Керував підрозділом охорони під час знешкодження ворога прапорщик Сергій Тимченко.

У таких реальних умовах відбувалось контрольне практичне заняття з психологічної підготовки, що проходило в рамках річної підсумкової перевірки.

Роль порушників дісталась найспритнішим військовослужбовцям. Із новим амплуа вони справились на “відмінно” – змусили своїх колег неабияк “попітніти” під час затримання.

Майор Микола Чезлов, начальник штабу батальйону забезпечення, пояснив, що максимальне наближення умов заняття

до реальної обстановки є найважливішою передумовою психологічної підготовки воїнів.

– У військовослужбовця під час такого заняття мотиви, цілі та дії повинні бути якомога більш схожі з тими, що потрібні для успішного вирішення реальних бойових завдань, і які можуть виникнути в реальній ситуації, – додав Микола Чезлов.

Владислав Дем’яненко.
“Крила України”.
Фото Юрія Ігната.

БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ

В бій ідуть

Підсумки несення бойового чергування нещодавно підбили у третьому дивізіоні Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського. Середня оцінка роботи вартових неба 4.85-4.95 за п’ятибальною шкалою.

На оцінку бойової роботи впливає багато чинників. Насамперед, це знання функціональних обов’язків, вміння їх застосовувати у справі, швидкість і злагоженість дій під час роботи за отриманими ввідними.

– Наш дивізіон розташований найближче до державного кордону, – розповідає заступник командира підрозділу з виховної роботи майор Володимир Василишин. – Тож усі військовослужбовці під час заступлення на бойове чергування усвідомлюють, що вони перші з перших будуть реагувати на нештатні ситуації. І часу для прийняття правильного рішення буде вкрай обмаль.

На озброєнні вартових неба – зенітні ракетні комплекси С-300. Ця сучасна система стоїть на озброєнні армій багатьох країн світу і здатна знищити різні цілі на відстані до 75 кілометрів. Військовослужбовці третього дивізіону не раз доводили: комплекси знаходяться в руках професіоналів. Так, майори Андрій Безуглов, Олександр Данильчук та Сергій Мартинюк брали участь у бойових стрільбах на полігоні в Російській Федерації і одержали за них відмінні оцінки.

– Ми несемо відповідальність за прикриття західних рубежів держави та захищаємо від удару з повітря чимало важливих об’єктів у регіоні. Зокрема, й перлину західної України – Львів, – веде далі майор Володимир Василишин. – Тому недарма наш полк носить почесне найменування Львівський. З клопотанням про його присвоєння висту-

пила громада міста. Тож повірте, бойове чергування для наших військовослужбовців – справа надзвичайної важливості. Підрозділ заступає на чергування не менше ніж на декілька тижнів. До цього часу на полегливо працюють наші фахівці з озброєння. Техніка обслуговується, ремонтується, бо попереду – довгий марафон бойової роботи. І ось настає перший день чергування. Зранку на ритуальному майданчику лунає Державний Гімн, кращій військовослужбовець підіймає на флагштоці Державний Прапор. Він буде майоріти на ритуальному майданчику до завершення бойової роботи. Командир оголошує наказ про заступлення на бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни. Відтепер уся діяльність підрозділу буде зосереджена на завданні номер один – охороні та обороні українського неба. Ритуал заступання ніколи не відмінюється і не переносився. У сніг чи дощ, мороз або спеку – ракетники зранку стоять на майданчику, щоб почути наказ про заступлення на бойове чергування, а потім вирушити на свої робочі місця.

До складу чергової бойової обслуги входить до двадцяти військовослужбовців. Це офіцери і контрактники. Зараз в дивізіоні залишилося лише два військовослужбовці строкової служби, і вони до чергування не залучаються. Тож бойову роботу виконують лише професіонали. Очолює бойову обслугу або командир підрозділу, або його заступники. Досвід у цих старших офіцерів величезний. Наприклад, командир дивізіону

Військовий священник Віктор Парандюк:

“Смертність у Конго настільки висока, що до п’яти років дітей взагалі не реєструють”

Колишній військовий авіатор, підполковник Збройних Сил України, а нині священник Вінницької єпархії нещодавно повернувся із Конго, де 9 місяців прослужив у рамках миротворчої Місії ООН.

За час перебування у країні, що знаходиться у перманентному стані громадянської війни, Віктор зумів облаштувати храм на території військової частини, був духовним наставником, допомагав українським військовослужбовцям у непростих, а часто і небезпечних умовах миротворчої служби.

– Православна церква тільки починає відроджувати традиції військового священства. Як вдалось потрапити у Конго?

– У військових підрозділах, що виконують миротворчі місії, є штатна посада офіцера з питань релігії. Оскільки я, будучи священником, був ще і офіцером запасу, мені запропонували знову призватись до Збройних Сил і зайняти цю посаду у миротворчому контингенті ООН, який направлявся для виконання місії в Демократичну Республіку Конго. Я з радістю погодився, тому що це, як не-як новий і цікавий досвід. На сьогодні військові священники – дійсно досить рідкісне явище. Та в перспективі ситуація має змінитись на краще. Усі тенденції для цього вже є, а найголовніше – багато військовослужбовців, особливо ті, що знаходяться далеко від України, відчувають у цьому потребу.

– Конго вважається однією із найнебезпечніших країн світу. Як думаєте, у чому причина?

– Головних причин – дві. Перша полягає у тому, що це

країна із надзвичайно високим рівнем бідності місцевого населення і колосальними запасами природних ресурсів. Відповідно, це не може не зацікавити наддержави і міжнародні корпорації. Другою причиною є багатівікова міжплеменна ворожнеча.

Не так давно формально завершилась конголезька війна, що за кількістю жертв поступається лише Другій світовій. Та до цих пір у країні ведуться постійні бойові дії між різними незаконними формуваннями і державною армією. ООН є стримуючою силою, що приборкує незаконні угруповання, яких у Конго дуже багато.

– Присутність ООН у Конго – необхідність?

– Конго – країна величезних контрастів: від голодуючих сіл до величезних вілл

на березі озер із озброєною охороною. Там дуже розвинений “чорний ринок” – шахти, копальні, працювати на які заганяють силоміць. Буває так, що заходить у селище озброєне угруповання, повністю його обстрілює, залишає лише кілька робочих, що працюватимуть на шахті, і жінок, які готуватимуть їжу. Через кілька місяців їх вб’ють і підуть до іншого селища, де відбуватиметься те саме. Тому присутність ООН у Конго однозначно необхідна.

– Що входило у ваші обов’язки і яка ситуація із релігіями у Конго?

– Доводилося поєднувати функції священника і психолога. Все-таки люди довгий час знаходяться далеко від дому, і проблеми у них можуть бути найрізноманітніші. Православних християн у Конго дуже небагато. На усю країну, що територіально значно більша за Україну, нараховується усього кілька православних храмів. Наше місце дислокації знаходилось на Сході країни, вздовж усєї східної границі є усього два храми – в Лубумбаші і в Бунії. Храм в Бунії був зачиненим більше 20 років. Лише два роки тому отець Тимофій був направлений сюди аби відновити місію. За цей час він відновив приходське життя і похрестив близько шістдесяти місцевих жителів. Мені вдалось зустрітись із отцем Тимофієм. Зустріч проходила за участі двох перекладачів. Мій – перекладач із російської на англійську, а перекладач отця Тимофія – із англійської на французьку, оскільки батюшка розмовляв лише нею.

Закінчення на 7 стор.

не лише “старіки”

підполковник Олександр Назаренко прийшов служити в підрозділ ще у 2003 році. З 2006 року став його командиром. За рік на бойовому посту проводить приблизно шістьдесят днів. А прапорщик Михайло Потажевський заступає на чергування з 1999 року. Тоді він прийшов служити в підрозділ солдатом строкової служби. Можна сказати, що “в бій йдуть лише старіки”, однак, це не так. Разом з досвідченими “вовками” бойової роботи чергування несуть і молоді фахівці. Старший лейтенант Олександр Олендра служить в підрозділі з 2010 року. Він успішно ввійшов в команду ракетників і є надійним начальником чергової зміни. Сержант Богдан Веденев – теж ще молодий фахівець за мірками зенітників. Він служить з 2008 року. Однак вже встиг проявити себе на чергуванні як професіонал. Також разом з чоловіками

на бойове чергування заступають і жінки. Це – телефоністки.

– Применшувати роль зв’язківців під час чергування не варто, – підкреслює майор Володимир Васишин, – від них залежить вчасне прийняття важливої інформації, без якої наврядчи вдасться виконати завдання успішно. Старші солдати Олена Пиріг, Наталя Кайсим та Степанія Черноус з цією роботою справляються добре.

Під час несення бойового чергування дії бойової обслуги неодноразово перевіряються. За результатами таких перевірок кожний військовослужбовець одержує індивідуальну оцінку, а вся обслуга – загальну. Усі прагнуть одержати найвищі бали. Для ракетників це дуже важливо, бо робити свою справу треба бездоганно.

– Відразу після завершення несення бойового чергування ми розпочинаємо підготовку до наступ-

ного, – каже майор Володимир Васишин. – Попереду – зима. Чергувати в зимових умовах найважче. Частіше трапляються відмови техніки, і усувати їх значно важче. Та й снігу інколи намете стільки, що дістатися до бойових позицій – проблема. Та ми не можемо зволікати, тож сніг падає, а ми його відразу прибираємо. У нас не тільки нести бойове чергування, а й жити непросто. Дивізіон розташований в лісі далеко від населених пунктів і автошляхів. Тож тут служать і живуть люди, які не бояться труднощів. За бойове чергування передбачені певні доплати до грошового забезпечення, та вони незначні. Люди служать не лише за гроші. Вони люблять свою роботу.

Допоки ракетники готуються до бойового чергування, інша військова частина в західному регіоні, центр управління, заступила на своє перше після створення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни. Командир центру полковник Ігор Чікін в присутності командира Повітряного командування “Захід” генерал-лейтенанта Станіслава Павловича, представників місцевої влади оголосив наказ про заступлення на бойове чергування.

– Наша військова частина вперше приступає до чергування, – зазначив заступник командира по роботі з особовим складом майор Михайло Кузнецов. – Однак військовослужбовці, які виконуватимуть бойову роботу, мають значний досвід бойового управління. Вони пройшли необхідну підготовку, склали заліки і рішенням комісії допущені до несення бойового чергування.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото Володимира Васишина.

Виховуємо молодь правильно

За давньою і доброю традицією авіатори Старокостянтинівської авіаційної бригади, де командиром полковник Микола Коваленко, вже вкотре за цей рік гостинно зустрічали випускників шкіл міста. 12 листопада військовою частину відвідали школярі Старокостянтинівської гімназії.

Від КПП частини супроводжував молодь та вчителів гімназії заступник командира військової частини з виховної роботи підполковник Микола Старушик. Експерсія по території розпочалась з огляду тренажера, де капітан Віталій Салюк показав обладнання та розповів про його призначення і навіть дозволив усім бажаючим посидіти в кабіні бомбардувальника Су-24М. Також учні відвідали клас літака-двигуна. Від старшого інженера інженерно-авіаційної служби майора В’ячеслава Рухницького дізнались про характеристики та системи двигуна.

В іншому класі старший інженер інженерно-авіаційної служби майор Юрій Кір’янов розповів учням про призначення озброєння літаків Су-24М та Су-24МР. Спробувала учнівська молодь подолати і кілька елементів смуги перешкод, що на спортивному майданчику військової частини, та дізналась від сержанта військової служби за контрактом В’ячеслава Корещького, як організовується фізична підготовка з військово-службовцями бригади.

На завершення екскурсії для десятикласників гімназії в клубі частини було організовано брифінг на тему “Історія створення авіаційної бригади” з показом слайдів та перегляд відеофільму про військовою частину. А коли школярі дізнались про переваги військової служби за контрактом, деякі з них всерйоз задумались про обрання для себе в майбутньому професії військового. Вражені від побаченого та почутого, старшокласники щиро дякували за пізнавальну та цікаву екскурсію, а потім фотографувались на згадку біля стели-літака.

Ірина Колонтай.
м.Старокостянтинів.
Фото Сергія Бугайчука.

Міф чи реальність?

Дещо про додержання прав і свобод військовослужбовців та працівників Збройних Сил України

Питання прав і свобод людини та громадянина нині є найважливішою проблемою внутрішньої та зовнішньої політики всіх держав світової співдружності. Саме стан справ у сфері забезпечення прав і свобод особи, їх практичної реалізації є тим критерієм, за яким оцінюється рівень демократичного розвитку будь-якої держави й суспільства в цілому.

За роки незалежності в Україні закладено нормативно-правове підґрунтя системи гарантій конституційних прав і свобод для різних категорій населення. Ця система вже має чітко виражену ієрархічну структуру: починаючи з Конституції України, провадиться надалі у Законах України і набуває завершення в актах Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актах органів виконавчої влади.

Незалежно від рівня та юридичної сили того чи іншого нормативно-правового акта, що закріплює гарантії конституційних прав і свобод військовослужбовців, всі вони офіційно засвідчують визнання державою певних особливостей правового статусу військовослужбовців і у зв'язку з цим – необхідність законодавчого закріплення їх прав, а також можливих обмежень окремих прав та надання певних пільг, переваг та компенсацій, забезпечення гарантій їх реалізації.

Основними правовими актами, що регулюють гарантії конституційних прав і свобод військовослужбовців, у правовій державі виступають закони.

Відповідно до статті 24 Конституції України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. В Основному Законі держави немає спеціального поділу громадян за їх професійною належністю або за іншими категоріями. І все ж в процесі реального виконання конституційно закріплених прав і свобод громадян виявляється, що не всі категорії громадян можуть однаково користуватись конституційно встановленими правами та свободами.

Деякі обмеження, насамперед, стосуються військовослужбовців. В той же час Конституція України створює правові основи для регулювання соціального захисту військовослужбовців. Так, стаття 17 Конституції України визначає гарантії соціального захисту військовослужбовців: "Держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їх сімей". Саме ці конституційні положення є правовою основою для інших законодавчих актів щодо соціального захисту військовослужбовців.

До основних міжнародно-правових актів, що стосуються гарантій прав і свобод людини та громадянина і з якими узгоджується Конституція України і відповідні нормативні акти України, належать: Загальна декларація прав людини (прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року); Міжнародний пакт про громадські і політичні права (прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН

16 грудня 1966 року, ратифікований Україною 19 жовтня 1973 року); Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права (прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року, ратифікований Україною 19 жовтня 1973 року); Факультативний протокол до міжнародного пакту про громадянські і політичні права (Україна приєдналася до протоколу 25 грудня 1990 року); Конвенція про захист прав людини і основних свобод (прийнята в Римі 4 листопада 1950 року) та інші.

З огляду на особливий характер виконання обов'язків військової служби Міжнародні пакти про права людини 1966 р. передбачають можливість обмеження деяких прав військовослужбовців. Так, у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права зазначено щодо введення законних обмежень права на створення професійних союзів і участь у їх діяльності, для осіб, що входять до складу збройних сил, поліції та державної адміністрації. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права також містить положення про можливість обмеження права на свободу асоціації для осіб, які входять до складу збройних сил і поліції.

До законодавчих актів, які визначають гарантії права і свободи військовослужбовців та їх обмеження, належать Закони України: "Про Збройні Сили України", "Про військовий обов'язок і військову службу", Статуту Збройних Сил України, "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", "Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист" та інші законодавчі акти.

До законодавчих актів, які визначають повноваження органів державної влади, механізм реалізації та захисту прав і свобод військовослужбовців також належать закони України "Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України", "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини", "Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави", "Про звернення громадян", "Про прокуратуру", "Про судову систему і статус суддів", Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення та інші.

Одним із основних, базових законів щодо гарантій конституційних прав і свобод військовослужбовців є Закон України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Цей закон регулює гарантії соціального і правового захисту військовослужбовців, членів їх сімей та обмеження деяких прав у зв'язку із виконанням ними обов'язків військової служби.

Зокрема, ним передбачено, що військовослужбовці мають право брати участь у виборах, бути обраними до рад всіх рівнів, брати участь у всеукраїнському і місцевих референдумах. Разом з тим, вони не можуть бути членами будь-яких політичних партій, організаційних рухів, організувати і проводити страйки. Гарантується свобода совісті і право вільно задовольняти свої релігійні потреби; гарантується свобода наукової, технічної та художньої творчості. Вій-

ськовослужбовці не можуть займатися підприємницькою діяльністю, але, разом з тим, держава гарантує їм матеріальне та інше забезпечення у розмірах, що стимулюють заінтересованість у військовій службі (а саме: грошове, речове забезпечення).

Цим законом також визначено порядок реалізації права військовослужбовців відпочинку, а саме: тривалість робочого дня і розподіл службового часу; порядок надання основних та додаткових відпусток; забезпечення безоплатної медичної допомоги та санаторно-курортного лікування і відпочинку.

Вище зазначений закон також визначає порядок забезпечення військовослужбовців житловими приміщеннями: до отримання постійного житлового приміщення військовослужбовцям повинні надаватися службові житлові приміщення. Військовослужбовці, які не мають жилого приміщення, при виході більше 20 років, мають право на одержання кредитів для придбання або будівництва житла, з погашенням за рахунок держави; військовослужбовцям виплачується грошова компенсація за тимчасовий піднайом (найом) житла.

Статуту Збройних Сил України визначають обов'язки військовослужбовців, безпосередньо пов'язані із військовою службою.

Так, наприклад, Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України визначено загальні права і обов'язки військовослужбовців та обов'язки посадових осіб, врегульовано повсякденне життя і службову діяльність військовослужбовців.

Крім того, статтею 18 зазначеного Статуту визначено, що військовослужбовці перебувають під захистом держави та мають усю повноту прав і свобод, закріплених Конституцією України. Також держава гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей соціальний і правовий захист відповідно до Закону.

Особливе місце серед нормативно-правових актів, що регулюють питання гарантій соціального захисту військовослужбовців, займає Закон України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

Також в умовах реформування Збройних Сил України не можна лишати поза увагою Закон України "Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей", яким встановлено правові основи забезпечення соціального захисту військовослужбовців, що звільнятимуться у

зв'язку зі скороченням чисельності Збройних Сил України в ході їх реформування, та членів їхніх сімей.

Слід відзначити, що правові норми, які містяться в законах, які визначають гарантії конституційних прав і свобод військовослужбовців, не повною мірою відповідають нинішньому стану суспільних відносин, соціально-економічним можливостям держави, тому не можуть забезпечити ефективну реалізацію прав і свобод військовослужбовців. У законодавчих актах наявна велика кількість норм, чинність яких призупинена іншими законами.

Гарантії конституційних прав і свобод військовослужбовців також регулюються підзаконними нормативно-правовими актами.

Також останнім часом вагомого значення для практики реалізації прав і свобод військовослужбовців, відновлення порушених прав набувають акти судових органів. Серед них особливе місце посідають рішення Конституційного суду України, який, будучи органом, не уповноваженим на створення правових норм, може скасувати або змінювати їх, визнавати правовий акт неконституційним повністю або в окремій його частині.

Таким чином, в Україні функціонує система нормативно-правових актів різної юридичної сили, які регулюють питання гарантій конституційних прав і свобод військовослужбовців та їх реалізації. Ця система, хоча і характеризується значною кількістю законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів, в цілому забезпечує гарантії прав і свобод та соціальний захист військовослужбовців. Але непослідовність прийняття, відсутність єдиної термінології та іноді дублювання правових норм знижують здобутки напрацьованої нормативно-правової бази в сфері гарантій конституційних прав і свобод військовослужбовців в Україні.

Тому нормативно-правова база, що закріплює гарантії конституційних прав і свобод військовослужбовців, потребує подальшого вдосконалення і на цій основі створення реально діючої системи соціального і правового захисту військовослужбовців, яка б могла врахувати та розв'язати проблеми, існуючі на сьогодні, чим підвищити рівень захищеності військовослужбовців.

Матеріал надано Управлінням правового забезпечення ГШ ЗС України.

Виявлено нові факти привласнення грошей службовцями КЕЧ

У Криму прокуратура спільно з працівниками Управління СБУ у м. Севастополі виявила нові факти привласнення грошей службовцями КЕЧ. Всього службові особи Севастопольської КЕЧ привласнили майже два мільйони бюджетних коштів.

В рамках розслідування кримінального провадження за фактом привласнення зарплат цивільних працівників Севастопольською прокуратурою з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері проведено додаткову перевірку.

Встановлено, майже шість років (з січня 2007 року по грудень 2012 року) службові особи Квартирно-експлуатаційної частини "Морської" привласнювали зарплату неіснуючих працівників. Севастопольська прокуратура з нагляду за додержанням законів

у воєнній сфері відкрила кримінальне провадження за ознаками злочинів, передбачених ч.2 ст. 410, ч.2 ст. 366 КК України.

Щоб отримати гроші військові вносили до офіційних документів – табелів обліку робочого часу Севастопольської КЕЧ (морської) завідомо неправдиві відомості про нібито роботу 22 цивільних осіб, які фактично не працювали. Внаслідок цього державі завдано збитків на суму понад 700 тис. гривень.

Нагадаємо, що у серпні цього

року у КЕЧ прокуратурою вже встановлено подібні факти. Тоді було виявлено 24 особи. Відомості про їх роботу, за період з грудня 2012 року до червня 2013, були також підроблені, а сума незаконно отриманих грошей становила понад мільйон гривень.

Розслідування кримінального провадження наразі триває.

Прес-служба прокуратури Кримського регіону України з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері.

Національному університету оборони України повернуто землі на понад 2 млн грн

Судом задоволено позов прокуратури Центрального регіону України щодо повернення земель Національного університету оборони України.

5 листопада Окружний адміністративний суд м. Києва задовольнив позов прокуратури регіону з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері та визнав протиправним і скасував рішення виконавчого комітету Колонщинської сільської ради Макарівського району Київської області щодо передачі в постійне користування земель Національного університету оборони України площею 25 гектарів у Макарів-

ському районі Київської області об'єднанню мисливців та рибалок.

Крім того, рішенням суду визнано протиправним і скасовано виданий вказаній громадській організації державний акт на право постійного користування даною земельною ділянкою.

Прес-служба прокуратури Центрального регіону України з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері.

71 рік на варті повітряного простору

Особовий склад зенітного ракетного полку Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил ЗС України, що дислокується на Харківщині, відзначив 71-у річницю з дня заснування частини.

Свій початок частина бере з грізного 1942 року, коли був сформований 374-й окремий зенітний артилерійський полк. У важкі роки Великої Вітчизняної війни частина пройшла бойовий шлях від нафтових промислів Гур'євської області до столиці Угорщини міста Будапешт. За роки війни вона надійно забезпечувала прикриття своїх військ і стратегічних об'єктів від ударів ворога з повітря.

З початку листопада 1945 року 374-й зенітний артилерійський полк став на сторожі повітряного простору над Харковом. За великі заслуги та мужність, проявлені в боях за Батьківщину, частина була нагоро-

джена орденом Червоної Зірки.

За роки незалежності України зенітний ракетний полк постійно бере участь у тактичних навчаннях з бойовими пусками ракет. Усі стрільби при цьому виконувалися лише на "добре" та "відмінно".

– На Харківщині наша частина є однією з тих, які цілодобово несуть бойове чергування і знаходяться в постійній бойовій готовності, прикриваючи повітряний простір над містом, – розповів командир полку полковник Ігор Колеснік. – Щомісяця один із трьох дивізіонів полку заступає на бойове чергування, змінюючи інший. І я можу впевнено сказати, що завдяки професіо-

налізму та підготовленості наших військовослужбовців небо Харківщини – у надійних руках!

Вже починаючи з цього року, у полку діє нова система бойової підготовки. Відтак, вона вже пристосована для більш якісного навчання військовослужбовців військової служби за контрактом. На першому етапі передбачається загальновійськова підготовка, на другому – фахова, і наприкінці проводиться індивідуальна підготовка з кожним військовослужбовцем. Остання є найбільш важкою та відповідальною.

– Нещодавня індивідуальна перевірка

показала, що військовослужбовці підійшли до неї з усією притаманною українському офіцеру відповідальністю. Результати підтвердили те, що наша частина укомплектована добре підготовленим особовим складом, – зауважив офіцер.

Під час урочистостей з нагоди святкування 71-ї річниці полку командування частини заохотило грамотами та подяками кращих військовослужбовців, серед яких – начальник інженерної служби майор Володимир Івашук, начальник служби РХБ-захисту майор Анатолій Герус, головний сержант стартової батареї першого підрозділу молодший сержант Олександр Господарчук, головний сержант стартового взводу стартової батареї першого підрозділу молодший сержант Іван Белянчев та інші.

Дмитро Чалий. м.Харків. Фото автора.

З НАГОДИ СВЯТА

ХУПС ім. Івана Кожедуба досягає нових вершин

12 листопада 2013 року виповнюється 83 роки з Дня заснування Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, який веде свою історію від Харківського вищого військового авіаційного училища льотчиків імені С.І.Грицевця.

Впровадження в навчальний процес новітніх технологій та сучасних підходів у підготовці курсантів, організація навчально-виховного процесу на високому методичному рівні, виконання перспективного плану розвитку матеріально-технічної бази – ось ті завдання, над виконанням яких працює колектив Харківського університету Повітряних Сил на чолі з виконуючим обов'язки начальника університету полковником А.Алімпієвим.

І успіх в цій роботі є. Тільки за рік, що минув з дня святкування минулої річниці ВВНЗ, оновлено спортивну базу "ЗІРКА", відремонтований зал ідальні для льотного складу курсантів-авіаторів, в університеті та у 203-й навчально-авіаційній бригаді введено в дію стаціонарні комплексні тренажери пілота літака Л-39С "Альбатрос" (ТКС-Л39). Новий технічний засіб поліпшить якість проведення занять зі спеціальної підготовки льотчиків-інструкторів та курсантів, підніме рівень безпеки польотів та

сприятиме заощадженню матеріальних ресурсів військової частини.

Цього року здійснено перший випуск молодих офіцерів, які в стінах навчального закладу набули перших практичних навичок в пілотуванні винищувача МіГ-29. Таким чином, в ХУПСі вже впроваджено нову триступеневу концепцію підготовки льотчиків. Відповідно до неї, перше ознайомлення з майбутньою професією льотчика відбуватиметься на низьких швидкостях. Для польотів використовуватимуться легкомоторні літаки ХАЗ-30. На другому рівні курсанти підійматимуться у небо вже на Л-39 "Альбатрос" та транспортних Ан-26, а на вищій сходинці – сідають у кабінку бойових літаків типу МіГ-29. Навчання льотчиків за такою схемою вимагає переходу на п'ятирічну систему навчання.

У навчальних корпусах, класах та казармах запроваджуються новітні технології на-

вчання курсантів. На сьогодні вже розгорнуті та підключені елементи ІСД-інтернет та встановлено мережу Wi-Fi. Це дозволяє курсантам оперативні відстежувати зміни у чинному законодавстві України, отримувати доступ до інформаційних ресурсів мережі інтернет, зокрема порталів Міністерства оборони України, НАОУ, МОНУ, інших провідних військових навчальних закладів.

Генерал-майор у відставці Борис Лугін з курсантами.

Вісімдесят три для сучасного навчального закладу – це не той вік, коли можна спочивати на лаврах, згадуючи заслуги попередників. ХУПС живе та розвивається і з оптимізмом дивиться у майбутнє.

Олександр Буряк.

Військовий священик Віктор Парандюк:

"Смертність у Конго настільки висока, що до п'яти років дітей взагалі не реєструють"

Закінчення. Початок на 5 стор.

Разом із Тимофієм ми похрестили десять чоловік, серед них навіть місцевого зірку – рок-музиканта Трезора.

– Храми у Конго – забезпечені?

– Община знаходиться у скрутному матеріальному положенні. У них не було навіть резервуара для води, щоб хрестити бажаючих, не кажучи про те, що в місті довгий час відсутня електроенергія, а купівля генератора – велика розкіш. Там настільки сильна бідність, що місцеві раділи всьому, що ми їм привозили. Наші хлопці, коли приїжджали на богослужіння, завжди старались взяти якісь продукти для місцевих. От є у них така традиція, як роздавання антидору у кінці Літургії. Так ось, за цим антидором усі дітки збігались, як на свято: для них це реальна можливість вгамувати спрагу.

– Як вдалось облаштувати храм?

– Під храм було виділене службове приміщення. Ікони і все необхідне для служб я привіз із України. Престол і жертвенник виготовили самі. Для підсвічників використовували цинки з-під патронів, заповнені піском. Треба відмітити, що це був пер-

ший і єдиний православний храм у цьому місті, та і у всій окрузі. Найближчий від нас храм знаходився за 600 км. Служби проходили щонеділі і у свята, щоденно в храмі читались молитви. Оскільки місія ООН багатонаціональна, і в місті були представники різних країн, у тому числі Росії, Білорусії, Румунії, появі нового храму були раді багато людей. Тому на богослужіннях були присутні не лише військовослужбовці з нашого загону.

– У Конго щось чули про Україну?

– Для них не існує такої країни, як Україна, багато хто із них навіть не знає, що на карті світу є Росія. Ті ж, хто має якесь уявлення про Україну, вважають, що це далека східна країна, в якій усі жителі глибоковіруючі, де знаходиться багато великих кам'яних храмів.

В цілому, це зовсім інші люди... Пам'ятаєте, як у Охлوبيстіна в "Доктрині 77" сказано про слов'ян: "Ми – інші". Так і вони – інші. У них зовсім інше ставлення до життя і до смерті. Смерть для них, швидше, буденність. Для них це настільки близько і реально, що таке навряд чи ще десь можна побачити. Через це навіть дітей до п'яти років взагалі не реєструють. А вбити людину, закидавши її каменями, – звична річ.

Але найголовніше, що вони дуже щирі. Якщо це злість – то щира злість, якщо він тебе хоче зарізати – то заріже по-справжньому, якщо він радий тебе бачити – то дійсно радий. Немає ніякої театральності. І річниця ця відчувається одразу.

– Якщо буде можливість, поїдете ще до Африки?

– Швидше за все, поїду. Але, мабуть, не як військовий священик, а як турист.

Анастасія Олехнович. "Крила України".

Что имеем, не храним, потерявши, плачем

В газете № 42 “Крила України” за 14-18 октября 2013 года был опубликован материал нашего спецкора В.Алексеева о машине авианаводчика БОМАН, которая проходила испытания в период Афганской войны. Поскольку материал заинтересовал наших читателей, редколлегия решила продолжить данную тему. В этом номере газеты мы представим Вашему вниманию очередную серию материалов о БОМАНе и её версии для армейской авиации – БМА. При подготовке статьи к печати использовались факты, взятые в интернете (Википедия, форумы летчиков, электронные версии различных авиагазет и журналов).

На помощь летчикам. Боевые машины авиационных наводчиков

В семидесятых и восьмидесятых годах прошлого века арсенал советской военной авиации пополнился двумя высокоточными ракетами с лазерным наведением: Х-25 и Х-29Л. Эти боеприпасы позволяли поражать цель на дальностях до 7 и 10 километров соответственно. Полуактивные лазерные головки самонаведения, в свою очередь, обеспечивали достаточно высокую точность. Так, круговое вероятное отклонение более старой ракеты Х-25 не превышало 10 метров, а для Х-29Л этот показатель составлял 4-5 метров. При такой точности мощность боевых частей с 80 (Х-25) и 116 (Х-29Л) килограммами взрывчатого вещества была достаточна для уничтожения широкого спектра целей. По ряду причин новые ракеты до определенного времени использовались не слишком активно. К примеру, в Афганистане первые пуски этих боеприпасов произошли лишь в середине восьмидесятых. Первой авиачастью, освоившей боевое применение управляемых ракет с лазерным наведением, стал 378-й отдельный штурмовой авиаполк (ошп).

Несмотря на все преимущества управляемых ракет, их применение штурмовиками Су-25 имело несколько характерных особенностей, затруднявших боевую работу. Лётчику самолета нужно было самостоятельно обнаружить цель, пометить ее при помощи лазерной станции подсветки и дальнометрирования “Клен-ПС”, а затем, удерживая лазерный луч на цели, произвести пуск ракеты. Кроме того, приходилось пилотировать самолет, и в боевой обстановке пуск ракет становился очень сложной задачей. А при определенных обстоятельствах лётчик-штурмовик вообще не мог самостоятельно найти небольшую замаскированную цель и атаковать ее. По этой причине, к примеру, результаты первого применения управляемых ракет в апреле 1986 года под Хостом хотя и были признаны удовлетворительными, остались неоднозначными. Маневрирование в горах, сопряженное с поиском и атакой

целей, было очень сложной задачей даже для опытных летчиков.

Детища войсковых мастеров

В течение нескольких месяцев летчики и техники 378-го ошп искали способ избавиться от имеющихся сложностей и обеспечить должное удобство применения ракет с лазерным наведением. Решение оказалось простым и оригинальным. Уже в первых месяцах следующего 1987 года технический состав полка совместно с несколькими специалистами, вызванными из Советского Союза, особым образом модифицировал новейший серийный бронетранспортер БТР-80. Суть идеи и переделки бронемашин заключалась в том, что с лётчика-штурмовика снимались обязанности по поиску цели и ее подсветки лазерным лучом. Эти задачи теперь должен был выполнять экипаж доработанного бронетранспортера. После переоборудования БТР-80 получил новое обоз-

начение оснащенное дополнительной радиостанцией для связи со штурмовиками. Все новые электронные системы подключили к общим электросетям бронемашин.

Новую машину “кустарного” изготовления предполагалось использовать следующим образом. Пока штурмовик Су-25, вооруженный ракетами Х-25 или Х-29Л, идет к цели, БОМАН выходит на позицию с прямой видимостью цели. Далее оператор-наводчик ищет цель и наводит на нее станцию “Клен-ПС”. Когда штурмовик приближался к атакуемому объекту на достаточном расстоянии и был готов атаковать, он сообщал об этом

свет лазера был сильнее и ракета увереннее захватывала цель. Кроме того, поражению вражеского объекта способствовал тот факт, что во время целеуказания машина наводчика твердо стояла на позиции. Благодаря этому удержание лазерной метки на одном месте не составляло большого труда.

В 1987 году, в соответствии с приказом командующего ВВС 40-й армии генерал-майора Д.Романюка, прошли испытания БОМАН в условиях реальной войсковой операции. Штурмовики Су-25 под управлением подполковника Н.Дикого (378-й ошп) и подполковника М.Пудовкина (лётчик-инспектор 40-й армии) в общей сложности произвели 75 полетов с пуском управляемых ракет. Испытательные полеты с целеуказанием с земли проводились с целью авиационной поддержки войск во время операции в районе Алихейль, недалеко от границы с Пакистаном. Всего же во время войны в Афганистане советские летчики израсходовали около 140 управляемых ракет нескольких типов.

Эффект от переработки новейшего бронетранспортера полностью оправдал все затраты. Штурмовики, действуя совместно с боевой машиной авиационного наводчика, гарантированно поражали цели, в том числе и достаточно сложные для уничтожения иным вооружением. К примеру, при правильной и не слишком сложной организации совместной работы летчиков и наводчика удавалось попасть ракетой точно во вход пещеры. Если в таком естественном укрытии располагался импровизированный склад боеприпасов, эффект был потрясающим.

Вероятно, желание наводчика подобраться поближе к цели косвенно послужило причиной для создания новой БОМАН. Дело в том, что противник довольно бы-

стро понял, что появление бронетранспортера с некоей аппаратурой на крыше является предвестником скорой атаки штурмовиков. Дабы не подвергать электронику станции “Клен-ПС” риску и не демаскировать машину, уже в 1987 году начались работы по строительству второго варианта БОМАН. Согласно различным источникам, на этот раз основой для боевой машины авиационного наводчика стал бронетранспортер БТР-70, однако встречается и информация об использовании все того же БТР-80. Вне зависимости от конкретной модели базовой бронетехники, второй вариант БОМАН получил обновленную систему установки лазерного оборудования. На этот раз техники 378-го ошп собрали подъемный механизм, позволявший убирать станцию подсветки внутрь бронированного корпуса.

Точное количество БОМАН, изготовленных на советских базах в Афганистане, не известно. В разных источниках встречаются цифры от двух (по одной машине каждого варианта) до 5-7. Так или иначе, новый класс бронетехники быстро показал свой потенциал и свою необходимость. Видя возможности штурмовиков Су-25, получающих целеуказание с земли, моджахеды начали настоящую охоту за бронетранспортерами со станциями “Клен-ПС”. К счастью, эти машины оказались очень трудной целью и, насколько известно, ни одна из них не была потеряна или серьезно повреждена огнем противника.

Универсальная БМА

Высокая эффективность машин авиационных наводчиков, изготовленных в войсковых мастерских, привела к появлению новой техники аналогичного назначения. В самом конце восьмидесятых годов в 344-м Центре боевого применения и переучивания летного состава (г. Тор-

Из статьи “Боевое применение Су-25”

Су-25 использовали в боевых условиях высокоточное оружие – управляемые ракеты Х-25МЛ и Х-29Л с лазерным полуактивным наведением. Подсветка цели могла осуществляться с борта другого штурмовика при помощи лазерного дальномера-целеуказателя “Клен-ПС”. Однако такой способ применялся сравнительно редко, так как лётчику, полуго пикирующему на цель с относительно большого расстояния, было трудно различать малоразмерные, хорошо замаскированные объекты противника. В среднем из четырех выпущенных ракет в цель попадало лишь две. Чаще и значительно успешнее использовалась наземная подсветка, которую выполнял наводчик, размещенный, как правило, на БТР или БМП. В конце войны в части поступила и специальная боевая машина авиационного наведения (БОМАН), выполненная на базе БТР-80. Управляемые ракеты Х-25МЛ и Х-29Л оказались весьма эффективным (хотя и крайне дорогим) средством поражения особо важных и хорошо укрепленных целей (в частности, входов в пещеры, неуязвимых для оружия других типов). Точность УР позволяла им влетать прямо в “пасть” пещеры, а мощная БЧ вызывала обвал и полностью “закупоривала” все, что находилось под землей. Пуски выполнялись, как правило, с дальности 4-5 км с пикирования под углом 25-30°. При этом промах не превышал 1,5-2 м. Всего за годы войны в Афганистане штурмовики Су-25 выпустили по противнику 139 управляемых ракет всех типов.

начение БОМАН (“Боевая машина авиационного наводчика”).

При переделке на крыше машины (за башней, между верхними люками корпуса) установили несложную тумбу с механизмами крепления и наведения. На последних смонтировали лазерную станцию “Клен-ПС”, снятую со списанного штурмовика Су-25. Для наведения лазерного луча использовали прицел, позаимствованный у крупнокалиберного пулемета НСВ “Утес”. Внутри корпуса бывшего бронетранспортера оборудовали рабочее место оператора систем, среди

оператору машины БОМАН. Тот включал лазер и удерживал луч на цели. Лётчику остается ждать, когда ракета захватит подсвеченную цель, и произвести пуск. В идеальных условиях при таком способе атаки самолет или машина наводчика могли находиться на большом расстоянии от цели, не подвергая себя риску быть атакованными в ответ. Однако, как утверждают некоторые источники, в реальной боевой обстановке машины БОМАН нередко подходили к цели на минимально возможное расстояние, благодаря чему отраженный

Афганская война (1979-1989). Википедия

которых подсвечивал цель, а другой наносил удар. Наиболее удачной оказалась практика использования ракет в хорошую погоду при помощи наземных наводчиков, которые хорошо знали местность и могли необходимое время облучать цель лазером, а ракета запусклась со штурмовика с дистанции 4-5 км при пикировании с углом около 30°.

С принятием этих мер ракеты оказались настолько точными, что позволяли оказывать непосредственную поддержку войскам на передовой, в частности для уничтожения ДОТов душманов. Командир одной из десантных рот описывал применение Х-29 следующими словами: “над нами проскочила пара самолетов, и тут же что-то светлое влетело в амбразуру между камней и разнесло ДОТ в щепенку”. С появлением этих ракет стали уязвимы базы, склады, мастерские и огневые точки, расположенные в скальных пещерах, бывшие крайне сложной целью для артиллерии и пехоты. Обычные авиационные боеприпасы наноси-

ли мало вреда подобным укреплениям, ведь даже малый промах означал бесполезный взрыв в скальной породе. Высокоточные же ракеты попадали непосредственно во входы пещер и даже амбразуры ДОТов, делая неэффективной природную защиту. Применение ракеты Х-29 против таких целей было очень эффективным — тяжелая бронейно-фугасная боевая часть, проламывая камень, взрывала их изнутри.

После того, как ракетами Х-29 были уничтожены несколько штабов и исламский комитет душманов, они осознали всю серьезность нового оружия. За наземными наводчиками началась охота — специализированные бронемшины авиационного наведения (БОМАН) на базе бронетранспортеров БТР-80 во время перерывов в боевых действиях приходилось даже укрывать на авиабазах.

Всего за время боевых действий в Афганистане по данным ОКБ Сухого было выпущено 139 высокоточных ракет с лазерным наведением.

жок) под руководством полковника В.Арчегова была создана еще одна боевая машина авианаводчика, получившая индекс БМА (также встречается обозначение БМАН). При создании этого проекта учитывался главный минус "афганских" БОМАН – их узкая специализация. БМА из Торжка должна была стать более универсальной: от нее требовалось не только помогать в наведении управляемых ракет, но и осуществлять общую координацию работы ударных самолетов и вертолетов.

В качестве основы для новой БМА взяли зенитный ракетный комплекс "Стрела-10" на базе легкого бронированного шасси МТ-ЛБ. С исходного ЗРК демонтировали все оборудование для перевозки и запуска ракет, а на его место установили новые направляющие. На верхней части поворотной башенки смонтировали два блока БКП-Б812, рассчитанные под 12 неуправляемых ракет С-8 калибра 80 миллиметров. Вероятно, для целеуказания предполагалось использовать осветительные и маркировочные (дымовые) неуправляемые ракеты моделей С-8ОМ и С-8ЦМ соответственно. Под блоками направляющих для ракет С-8 установили по одной пусковой установке 2П130-3 для 90-мм освети-

техника в ближайшие годы появится в каждом мотострелковом и танковом батальоне. Имея в своем составе БМА, сухопутные подразделения могли бы с большей эффективностью взаимодействовать с ударной авиацией, что привело бы к заметному повышению их боевых возможностей. Ориентировочно в 1990 году машина БМА пошла в серию. Сборка техники началась на одном из заводов Казахской ССР, но точное местоположение производства остается под вопросом: в разных источниках указываются предприятия Алма-Аты и Уральска. Такая же неопределенность существует и в отношении количества построенных БМА. До распада Советского Союза оборонная промышленность успела изготовить от 20 до 50 боевых машин авианаводчика конструкции В.Арчегова.

После того, как СССР прекратил свое существование, строительство такой техники для сухопутных войск прекратилось. Дальнейшая судьба построенных машин точно не известна, но, судя по отрывочным данным, БМА ограниченно использовались в сухопутных войсках. После израсходования ресурса их списали. Как минимум, одна машина авиационного наводчика сохранилась до настоящего времени и нахо-

тельных ракет 9М41 "Иллюминация". Примечательно, что эти пусковые установки были заимствованы с вертолетов Ми-24. Наконец, по бокам от башни оператора установили два инфракрасных прожектора, по-видимому, взятых из танкового комплекса "Штора-1". Помимо направляющих для ракет и прожекторов машина БМА получила набор радиоэлектронного оборудования для связи с летчиками фронтальной авиации. Для самообороны ее вооружили одним пулеметом, установленным перед люком командира в передней части корпуса.

При помощи электронной аппаратуры и пусковых установок новая БМА могла находить цели на поле боя и передавать информацию о них ударным самолетам и вертолетам. Кроме того, при необходимости авианаводчик из экипажа БМА мог пометить цель при помощи маркировочной ракеты С-8ЦМ или осветить необходимую территорию иными боеприпасами. Прожектора системы "Штора", вероятно, предполагалось использовать для подсветки поля боя в инфракрасном диапазоне. О возможности подсветки цели при помощи лазера точные данные отсутствуют. На имеющихся фотографиях БМА над одним из пакетов направляющих видны некие устройства для установки какого-то оборудования. Возможно, БМА должна была нести и станцию подсветки, аналогичную "Клену-ПС".

Во время разработки нового варианта универсальной боевой машины авиационного наводчика предполагалось, что такая

дится в 344-м Центре боевого применения в Торжке. Остальные, скорее всего, были утилизированы или переданы на базы хранения.

"Афганские" БОМАН и БМА, сконструированная в Торжке, стали единственными представителями своего класса в советских и российских вооруженных силах. Этот класс техники появился достаточно поздно и по причине тяжелой экономической и политической обстановки в стране не смог занять полагающееся ему место. Даже построенные БМА из-за массы проблем самого разного характера отработали свой ресурс и были списаны, не успев серьезно помочь фронтальной авиации.

В настоящее время управляемым авиационным вооружением уделяется особое внимание. Среди прочих типов головок самонаведения для высокоточных ракет и бомб сохраняются и пассивные лазерные системы. Несмотря на появление ряда новых идей и технологий, в некоторых случаях боевая машина авианаводчика, оснащенная лазерной станцией подсветки, могла бы оказать большое влияние на ход боевой работы авиации. Что касается универсальной машины БМА, то ее возможности также достаточно высоки для того, чтобы ими пренебрегать. Нельзя исключать, что в будущем отечественное военное ведомство снова вернется к забытой идее, но пока для наведения самолетов и вертолетов на цель используются иные методики.

Кирилл Рябов.

НОВИНИ ОПК

Приріст виробництва "Укроборонпрому" – 35%

За результатами роботи за 9 місяців 2013 року підприємства, що входять до складу ДК "Укроборонпром", показали зростання обсягу виробленої продукції (промислового виробництва) на 35 % порівняно з аналогічним періодом 2012 року.

Підприємствами Концерну за 9 місяців випущено продукції на суму 9,5 млрд гривень. Приріст досягнуто за рахунок зростання виробництва продукції на експорт (зростання за 9 місяців склало 53%), при цьому виробництво на внутрішній ринок знизилось.

Обсяг реалізованої продукції зріс за 9 місяців на 29% і склав 10,1 млрд гривень. Зростання

досягнуто за рахунок збільшення обсягів продажів на експорт на 47% порівняно з аналогічним періодом минулого року.

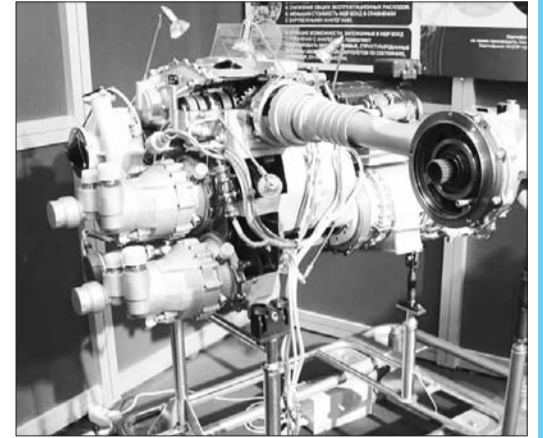
Зростання виробництва і реалізації позитивно позначилося на показниках прибутку підприємств. Сукупний прибуток підприємств склав 597 млн гривень. Перерахування до бюджету зросли на 3% і за 9 місяців склали 2 млрд гривень.

Американські військові приїхали до Харкова за агрегатами для літаків

На харківський завод "ФЕД" приїхали фахівці ВПС США, аби обговорити перспективи взаємної співпраці і можливість закупівлі привод-генераторів ГП21-3.

Ці пристрої є джерелом живлення електроенергією бортової мережі літака. Складається з генератора змінного струму з гідромеханічним приводом постійних обертів. Привід постійних обертів забезпечує на валу генератора постійні оберти 12000 об/хв. Подібні привод-генератори використовуються в літаках Ан-72, Ан-74, Ан-148, Як-42.

На "ФЕДі" делегація також побувала в музеї заводу, технічному кабінеті, а також ознайомилася з можливостями виробництва, повідомляє прес-служба підприємства.

Польща зацікавлена у спільному з Україною виробництві високоточної зброї

"У Збройних силах Республіки Польща очікується оновлення протитанкових ракетних комплексів і модернізація озброєнь бойових вертольотів. Ми готові розглянути питання придбання сучасних протитанкових керованих ракет калібру 105 мм та протитанкового ракетного комплексу "Бар'єр-В" українського виробництва, розроблених ДККБ "Луч", – заявив заступник Міністра обо-

рони з озброєння і модернізації озброєнь Польщі Вальдемар Скшипчак. – Нас цікавить також перспектива налагодження спільного виробництва високоточної зброї", – заявив Вальдемар Скшипчак.

Обговорювалися також питання поглиблення співпраці двох країн у сфері ВТС в контексті засідання українсько-польської підкомісії з питань

Міноборони Польщі зацікавлене у придбанні новітнього протитанкового ракетного комплексу "Бар'єр-В" виробництва ДККБ "Луч", яке може встановлюватись на польські вертольоти.

співробітництва оборонних галузей промисловості, яке відбудеться цього місяця в Києві.

За словами Скшипчака, польська сторона готова розвивати співробітництво у різних напрямках. Сторони домовилися, що до початку засідання підкомісії з питань співробітництва оборонних галузей промисловості Україна представить відповідну техніко-комерційну пропозицію.

Україна і Таїланд готують спільний проект безпілотного апарата

Керівники авіабудівних підприємств, що входять до складу ДК "Укроборонпром", обговорили з представниками Міноборони Таїланду можливість співпраці у створенні спільного проекту безпілотного літального апарата з мінімальними масогабаритними характеристиками.

За словами президента та головного конструктора Дослідно-конструкторського бюро авіації загального призначення Олександра Дашівця, організація виробництва може бути розміщена на базі українських авіаційних підприємств.

Зустріч відбулась в рамках виставки "Defense& Security-2013". Обговорювалися питання двостороннього співробітництва в галузі технічного обслуговування навчально-бойових літаків типу Л-39, які перебувають на озброєнні ВПС Королівства Таїланд.

Літак Ан-148 двічі сів на ґрунт "на камеру"

У Міжнародному аеропорту Одеса відбулося не типово для сучасного авіаційного світу подія: літак Ан-148 виконав два цикли зльоту і посадки на запасну ґрунтову злітно-посадкову смугу аеропорту.

Виконання екстремальних польотів було задумано для зйомки відеофільму про літак Ан-148, що демонструє унікальні можливості вітчизняної машини в різних умовах її експлуатації. Замовником фільму виступило ДП "Антонов", зйомки проводили російські партнери підприємства – компанія "Іллюшн Фінанс". За штурвалом були відомі льотчики-випробувачі Євген Галуненко та Богдан Загорюлько.

Одеса була обрана місцем зйомки не випадково. Цей

аеропорт – єдиний в Україні, де збереглася і знаходиться в робочому стані ґрунтова злітно-посадкова смуга достатньої довжини для такого літака (паралельно примикає до основної ЗПС). У 2007 році тут вже проходили сертифікаційні випробування цього типу повітряного судна, в результаті чого була значно розширена мережа аеродромів, до яких даний літак може виконувати польоти.

Для зйомки було встановлено три камери на землі і ще 8 камер на самому літаку: по од-

ній в нішах шасі, а також на хвості, на носі, на крилах літака, в кабіні пілотів.

Свідками майстерності українських льотчиків в одеському аеропорту стали пілоти турецької авіакомпанії, що саме готувались до вильоту: на очах у здивованих іноземців важка українська машина плавню приземлилася на ґрунт поруч з ВПС, залишивши за собою лише невелику хмару пилу. Після огляду техніками і заміни карт пам'яті в камерах, літак виконав другий дубль польоту.

ВПС Росії збільшать свою присутність на трьох напрямках

Російське військово-повітряне відомство має намір посилити бази ВПС на декількох напрямках, а також продовжити розвиток авіабаз, розташованих за межами країни. Всі подібні заходи міністерства оборони будуть відповідати до зміненого Плану оборони країни, в якому багато уваги приділяє створенню або посиленню авіаційних баз на західному, північному та центральноазіатському напрямках.

Військово-повітряне відомство РФ готує представити його оновлений варіант керівництву країни. Президент Росії В.Путін підписав новий План протягом найближчого часу. Зміни в документі, що стосуються обороноздатності країни, зумовлені низкою новітніх рішень.

Військовий аеродром в Тирасполі, який раніше входив в інфраструктуру 14-ї загальновійськової російської армії, готовий до прийому транспортників та інших літаків з РФ. За наявною інформацією, протягом 2013 року на законсервованому в середині 90-х років об'єкті були проведені відновлювальні роботи: у короткі терміни привели в порядок злітну смугу і приготували майданчик для установки навігаційного обладнання.

На даний момент, аеродром готовий у будь-який момент прийняти літаки.

Не так давно стало відомо, що Москва і Мінськ готуються підписати договір, відповідно до якого на аеродромі міста Ліда розміститься російський винищувальний авіаційний полк. Білоруські фахівці вже почали підготовку до виконання своїх зобов'язань. Згідно з останніми заявами воєначальників двох країн, перші винищувачі ВПС Росії відправляться служити на нову базу до кінця 2013 року.

Необхідно відзначити, що посилення військово-повітряних сил Росії на західному напрямку проводиться в рамках створення єдиної системи протиповітряної оборони. Російська Федерація і Республіка Білорусь кілька років тому підписали відповідні угоди і зараз продовжують будівництво загальної системи ППО. Зокрема, в найближчий час російські військові повинні допомогти своїм білоруським колегам технікою. ППО Білорусі безоплатно отримує чотири ЗРК С-300П, що відповідним чином позначиться на обороноздатності всієї країни.

Однією з авіабаз, завданням якої стане прикриття північних рубежів країни, буде реконструйований аеродром "Темп" на острові Котельний (архіпелаг Новосибірські острови). Минулого тижня літак Ан-72 з робочою групою міноборони здійснив посадку на аеродромі. Смуга готова і дозволяє приймати літаки цього класу. В даний час тривають роботи з нарощування смуги для прийому літаків інших типів. Основною метою реконструкції "Темп", як стверджувалося на початку осені, є відновлення авіасполучення в Арктиці в цілому і в районі Північного морського шляху зокрема. Надалі передбачається підготувати злітно-посадкову смугу для прийому важ-

ких транспортних літаків Іл-76 та Ан-22.

Наприкінці жовтня російські воєначальники оголосили свої плани, що стосуються майбутнього авіабаз в Киргизії. Командувач військ 2-го Командування ВПС і ППО ЦВО генерал-лейтенант В.Севостьянов на святкуванні десятиріччя російської авіабаз "Кант" заявив, що Міноборони має намір удвічі збільшити кількість авіаційної техніки на цій базі. Крім того, найближчим часом буде проведено ремонт злітно-посадкової смуги та руліжних доріжок. На базі "Кант" постійно дислокуються з'єднання, які використовують штурмовики Су-25 і багатоцільові гелікоптери Мі-8. Крім того, не так давно на аеродром в Киргизії перелетіли декілька стратегічних ракетноносців Ту-95МС. Передислокація цих літаків пов'язана з навчаннями і носить тимчасовий характер. Поки не відомо, чи стане "Кант" постійною базою для стратегічної авіації.

Міністерство оборони Росії поки не оголошувало подробиці своїх планів, що стосуються точного складу авіаційних з'єднань нових та оновлених баз. Відомо, що на білоруському аеродромі міста Ліда розміститься винищувальний полк, однак подібна інформація про аеродром "Темп" або посилення бази "Кант" поки відсутня. У зв'язку з цим можна робити найрізноманітніші припущення. Так, заява генерала Бахіна про майбутнє аеродрому в Арктиці або інформація щодо ремонту злітно-посадкової смуги бази "Кант" дозволяє припускати, що, можливо, в найближчому майбутньому оновлені бази можуть стати "аеродромами підскоку" для стратегічної авіації.

Вже зараз можна говорити, що на авіабазах, які підсилюються, обов'язково будуть винищувальні підрозділи. Справа в тому, що Росія вже підписала договір про створення єдиної системи ППО з Білоруссю і Казахстаном, а скоро можуть з'явитися подібні угоди з іншими країнами СНД. Результатом цих угод повинна стати єдина система протиповітряної оборони, що захищає повітряний простір всієї Співдружності Незалежних Держав. До її складу увійдуть як зенітні ракетні підрозділи, так і винищувальна авіація.

Збільшення кількості аеродромів, а також розширення території, які можуть контролюватися з них, вимагає відповідних змін у керівних документах. У зв'язку з цим у План оборони країни були внесені поправки, що враховують бойову роботу військової авіації на створюваних і оновлюваних авіабазах.

Олександр Олехнович. "Крила України".

ЗНОВУ ВЛУЧИВ

Пілот винищувача F-16 ПС Нідерландів обстріляв вишку

ПС Нідерландів почали розслідування інциденту, пов'язаного з випадковим обстрілом диспетчерської вежі на полігоні острова Влієланд 4 листопада.

Під час інциденту пілот винищувача F-16А випустив кілька бойових снарядів з 20 мм гармати. Два співробітники полігона, що знаходилися в будівлі, не постраждали. Пілот повинен був виконати обстріл цілі, яка знаходилася за 500 м від вишки. Що послужило причиною інциденту, поки не ясно. Розташований на півночі Нідерландів, полігон є єдиним місцем в

країні, де пілоти ПС можуть проводити бойові стрільби.

Цей інцидент – не перший на цьому полігоні. У 2001 році екіпаж Tornado ПС Німеччини також зачепив гарматним вогнем вишку, в 1992 році пілот винищувача F-16 ПС Данії випустив ракету "повітря-земля", в результаті якого постраждав один співробітник полігона. Він отримав незначні травми.

ПОЗИЦІЯ

Іран не має наміру відмовлятися від ядерних технологій

Президент Ірану Хасан Роухані оголосив, що Іран не поступиться своїми національними інтересами (правом на мирний атом). Тегеран не зрадить своїм принципам в обмін на скасування санкцій. Роухані зробив свою заяву в парламенті країни після переговорів "шістки" міжнародних посередників з представниками Тегерану щодо іранської ядерної програми, які проходили в Женеві.

"Ми не можемо виходити за певні рамки, а наші національні інтереси, в тому числі право Ірану на мирний атом, згідно з міжнародними законами, і збагачення урану на іранській території,

для нас – це червона лінія", – підкреслив Роухані.

Нагадаємо, на міжнародних переговорах у Женеві з атомної програми Ірану країн "шістки" (п'ять країн – постійних членів РБ ООН і Німеччина) і Тегерану, всупереч великим очікуванням, так і не вдалося досягти згоди. Про це оголосив міністр закордонних справ Франції Лоран Фабіус. "Женевські переговори дозволили домогтися прогресу, однак нам не вдалося досягти згоди, оскільки залишаються відкриті питання", – сказав Фабіус. Аналогічну заяву зробила Верховний представник ЄС із зовнішньої політики і безпеки Кетрін Ештон.

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Перетнути Атлантичний океан за 1 годину

Компанія Lockheed Martin представила проект нового літака, тактико-технічні характеристики якого будуть перевершувати характеристики SR-71 Blackbird. Літак з індексом SR-72 розвиватиме швидкість понад 6 тис. км/год. Він замінить свого попередника – найшвидший розвідник – легендарний SR-71, що розвивав швидкість до 3500 км/год.

На відміну від SR-71, SR-72 літатиме в безпілотному режимі і наноситиме удари по цілях на землі. Такий літак для сучасних систем протиповітряної оборони буде практично невразливий: зможе виконати поставлене перед ним завдання і піти до моменту, коли ППО противника встигне вжити заходів. SR-71 Blackbird піднімався на висоту 26 тис. м. Швидше за все, новий літак SR-72 зможе підніматися на більшу висоту, що

зброї SR-72 також зможе наносити блискавичні удари (за 1-2 години) по особливо важливих цілях. Висока швидкість дозволить новому літаку перетнути Атлантичний океан за 1-1,5 години, а досягти цілі в центральній частині Росії, стартувавши з аеродрому в центральній частині Сполучених Штатів, – за 2 години.

Сучасні системи ППО в типових умовах бойового застосування не можуть перехопити літаль-

значно ускладнить або зведе нанівець можливість перехоплення винищувачами противника.

Новий літак-шпигун зможе підтримувати крейсерську швидкість М=6. SR-72 стане першим гіперзвуковим літаком, прийнятим на озброєння. Крім того, він стане найшвидшим на планеті.

SR-72 повинен заповнити нішу між супутниками і безпілотними літальними апаратами, які можуть у повітрі залишатися дуже довго, але не можуть ухилитися від засобів ППО і швидко досягати цілі. Завдяки наявності високоточної

ний апарат, що має такі характеристики, як у SR-72. Новий літак буде практично невразливий. У свій час Blackbird виконали велику кількість розвідувальних польотів, включаючи польоти над територіями охолоплених війною Близького Сходу та В'єтнаму, а також вторгалися на територію СРСР. SR-71 успішно тікали від винищувачів-перехоплювачів і зенітних ракет. За 34 роки використання SR-71 жодної бойової втрати не було: всі 12 катастроф були пов'язані з помилками пілотування або технічними несправностями.

Іран під терміном "ядерна держава" розуміє володіння технологією мирної атомної енергії для цілей розвитку, а не ядерною бомбою для залякування інших.

Космічний корабель “Союз” повернувся на Землю

Російська космічна капсула “Союз” із трьома космонавтами та Олімпійським Факелом на борту благополучно приземлилася в Казахстані вранці 11 листопада.

Корабель торкнувся Землі в заданому районі, недалеко від міста Жезказган. Трьох космонавтів – Федора Юрчихіна, Карен Найберг і Луку Пармітано – Земля зустріла морозом після

п’яти з половиною місяців, проведених у космосі.

Експедиція 37 МКС – Юрчихін, Найберг і Пармітано, під командуванням Федора Юрчихіна, – прибула на космічну станцію в

кінці травня. Перед відбуттям на Землю, в неділю, Юрчихін передав командування космонавту Олегу Котову, який тепер очолює екіпаж Експедиції 38.

Олімпійський Факел, який повернули на Землю космонавти, прибув в космос у четвер, а в суботу Олег Котов та Сергій Рязанський винесли його у відкритий космос, де позували для фото – та відеокамер, імітуючи церемонію передачі Олімпійського Вогню.

Невдовзі після приземлення корабля Юрчихін вручив факел Олімпійському Комітету.

З четверга і до неділі на борту МКС перебувало одночасно 9 осіб – вперше з 2009 року, коли закінчилися польоти американських кораблів багаторазового використання шатл.

Екіпаж Експедиції 38, що знаходиться в даний момент на борту МКС, складається з Олега Котова, Сергія Рязанського, Майка Хопкінса, Михайла Тюріна, Ріка Мастраккіо і Коічі Ваката.

За час своєї роботи Експедиція 37 зустріла японський вант-

ажний космічний корабель і перший непілотований космічний апарат Сігнус (Cygnus), побудований для перевезення вантажів американською компанією Orbital Sciences.

Найберг активно використовувала соціальні мережі під час своєї космічної подорожі: виклала свої фото в Twitter і стала першим астронавтом, що використав соціальний інтернет-сервіс Pinterest.

Пармітано став першим італійським космонавтом, який вийшов у відкритий космос. За час його перебування на МКС це трапилося двічі, однак один з виходів довелося перервати через витік води в його космічному шоломі. Цю несправність досі досліджують інженери НАСА. При цьому Пармітано заявляє, що ні на секунду не засумнівався б, якби ще раз йому надали можливість вийти у відкритий космос, і сумуватиме за життям на орбіті.

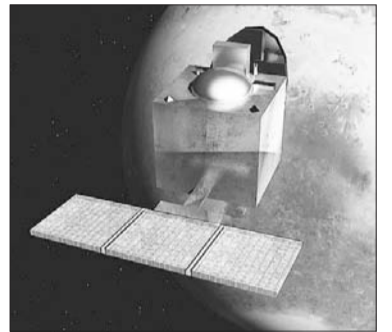
“Мені дійсно буде не вистачати цього: життя в невагомості, в цьому незвичайному оточенні”, – сказав Пармітано.

ДОСЛІДЖЕННЯ МАРСА

Індійський зонд “Мангальян” повернувся в графік

Індійський марсіанський зонд “Мангальян” успішно підняв свою орбіту до висоти 118 тисяч кілометрів над Землею, компенсувавши тим самим наслідки збою, що стався напередодні під час чергового підйому орбіти. Про це повідомляє Індійська організація космічних досліджень (ISRO).

“Після додаткового маневру з підйому орбіти висота апогею орбіти склала 118,6 тисячі кілометрів. Тривалість роботи двигуна склала 303,8 секунди”, – йдеться в повідомленні в обліковому записі ISRO в Facebook.

ЗАЯВИ

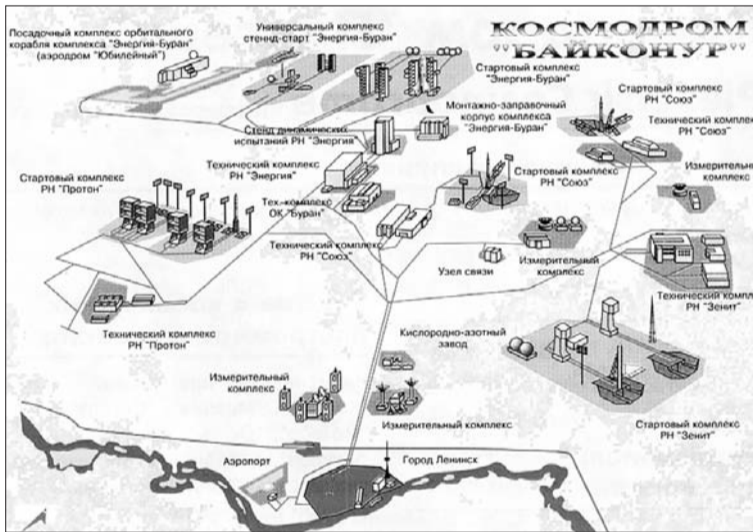
Казахстан веде роботу зі створення власної космічної галузі

Казахстан веде цілеспрямовану роботу з створення самостійної космічної галузі, не відмовляючись від партнерства з Росією, заявив голова Казкосмосу Талгат Мусабаєв, відповідаючи на запитання студентів в Астані, повідомляє ІА “Новини Казахстан”.

“Йде цілеспрямована робота на створення космічної галузі, самостійної космічної галузі, зауважте, яка не дуже подобається деяким”, – сказав Мусабаєв на зустрічі зі студентами в Астані.

Разом з тим він додав, “без Росії ми не зможемо нічого зробити”. “Вся технологічна база, вся промисловість космічна там, всі ракетні речі робляться там”, – сказав глава Казкосмосу.

“На рівні глав держав є взаєморозуміння, нам потрібно створити спільний ракетно-космічний комплекс на нашому Байконурі з Росією”, – сказав Мусабаєв.

“Сам космодром Байконур, він у нас є – це наша власність, а ми на ньому ніхто і звати нас ніяк, на жаль, поки це так”, – підвів підсумок він.

Як наголошується на сайті Національного космічного агентства Казахстану (Казкосмос), “зацікавленість у використанні космодрому, за даними Націона-

льного космічного агентства, проявляють багато західних країн і учасники СНД”.

“Ми не виключаємо можливості в перспективі проводити спільні роботи на космодромі, в тому числі і з західними країнами, якщо це буде економічно вигідно”, – йдеться в повідомленні.

САБОТАЖ

Бразилія підозрювала французькі спецслужби

Бразилія підозрювала французькі спецслужби в організації саботажу на космодромі Алкантара, де в 2003 році сталася аварія, яка забрала життя 21 людини. Про це йдеться в статті, опублікованій в газеті “Фолья ді Сан-Паулу”.

Видання, з посиланням на секретні документи Бразильського розвідувального агентства (Абін), які опинилися в розпорядженні журналістів, повідомляє, що контррозвідники південноамериканської країни слідкували за особами, підозрюваними в роботі на французькі спецслужби. У полі зору Абін також потрапив Французько-бразильський центр науково-технічного співробітництва, що діяв у тісному зв’язку з консульством Франції в Сан-Паулу.

За версією газети, “під ковпаком” Абін був агент французької розвідки – дехто Олівер, який працював в бразильському штаті Мараньян, де представлявся всім як інструктор з кайтсерфінгу. У вільний від занять екстремальним видом водного спорту час Олівер намагався вербувати співробітників космодрому Алкантара.

Розташування цього космічного стартового майданчика в штаті Мараньян в безпосередній близькості від екватора дозволяє економити до 30 % палива при виведенні вантажів на орбіту. На думку бразильських спецслужб, у Франції побоювалися, що Алкантара зможе в майбутньому скласти конкуренцію космодрому Куру, який діє в сусідній з Бразилією Французькій Гвіані, і тому шпигували за бразильською космічною програмою.

22 серпня 2003 на Алкантарі сталася аварія, коли на стартовому майданчику вибухнула ракета, що саме готувалася до запуску. В результаті катастрофи загинула 21 людина. Серед них був ряд ключових бразильських фахівців у галузі космосу.

Бразильські спецслужби розслідували кілька версій трагедії, що стала важким ударом для національної космічної програми. При цьому, як повідомляє газета, контррозвідники не виключали можливості саботажу французьких спецслужб.

Проте “незважаючи на наявні дані про існування французької шпигунської мережі, уряд Бразилії не знайшов доказів саботажу”, – пише “Фолья ді Сан-Паулу”.

Згідно з офіційно оголошеними даними розслідування, аварія на стартовому майданчику космодрому Алкантара сталася через замикання електропроводки, що викликало спрацювання одного з двигунів ракети.

У ТЕСТОВОМУ РЕЖИМІ

Чергове випробування космічного корабля Оріон пройшло успішно

Три масивні панелі, що захищають тестову версію багатопанельного пілотованого космічного корабля Оріон (Orion), успішно відокремилися під час випробувань системи, яка захищатиме Оріон під час першого польоту в космос у наступному році.

Ці панелі, що називаються обтічники, закривають сервісний модуль Оріона і захищають його від спеки, вітру і акустичних ефектів, яким піддається космічний корабель в космічному просторі. Сервісний модуль, розташований прямо під командним модулем, містить обладнання, необхідне для функціонування в космосі протягом тривалого часу. У разі необхідності двигуни сервісного модуля можуть слугувати для зміни і корекції орбіти космічної станції, а сам сервісний модуль може виступати як космічний “сміттєспалювач”, коли він згорас,

ці панелі сконструйовані таким чином, що підтримують половину командного модуля Оріон і систему аварійного припинення пуску під час запуску і набору висоти. Це покращує льотні характеристики, зменшує вагу і оптимізує розмір і місткість космічного корабля. Довжина кожної панелі – близько 4,3 м, а ширина – близько 4 м.

Робота обтічників закінчується незабаром після запуску. Передбачається, що вони будуть скидатися після того, як Оріон набере висоту близько 17600 м.

Тест,

увійшовши в щільні шари атмосфери.

Сервісний модуль буде пов’язаний з командним модулем до моменту повернення капсули на землю. Під час першого дослідного тестового польоту (Exploration Flight Test-1/EFT-1), тестовий сервісний модуль буде з’єднаний з капсулою. “Технічні випробування, такі, як цей, – абсолютний необхідний етап підготовки місії, і до того ж один з найскладніших”, – заявив Марк Гейер менеджер програми Оріон в Центрі Джонсона в Х’юстоні. “Ми хочемо ще до запуску переконаватися, що конструкція апарата бездоганна і що все буде працювати в космосі”.

На відміну від звичайних об-

тчників. Перше здійснювали в червні, і тоді одна з панелей відокремилася не повністю.

Перший дослідний політ призначений на вересень 2014 року. Під час цього польоту Оріон, без екіпажу, буде запущений на висоту 5792 км – це в 15 разів далі, ніж знаходиться в космосі Міжнародна космічна станція. Він двічі облетить Землю, і після цього увійде в атмосферу на швидкості 32000 км на годину.

ДО 70-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Роль авіації в операціях по звільненню України

Продовження. Початок у №№ 43-45

При передачі левого фланга Воронежского фронта (69-я и 7-я гвардейская армии) в подчинение генерал-полковника И. С. Конева Ставка заодно существенно изменила боевой состав как 2-й, так и 5-й воздушных армий. Дело в том, что в ходе оборонительной операции Воронежского фронта ещё раз дал знать о себе тот факт, что значительные силы 2-й воздушной армии, включая 4-й иак, 1-й шак и 1-й бак, базировались на аэродромах, находящихся значительно восточнее основания Курской дуги. Как показала практика в ходе боев, это создавало массу неудобств. В частности, нередки были случаи, когда 1-й шак перенацеливался в полосу 7-й гвардейской армии М.Шумилова, где по плану должны были действовать авиаторы 17-й воздушной армии. В то же время штурмовики армии генерал-лейтенанта В.Судца, в свою очередь, частично действовали на фронте 6-й гвардейской и 1-й танковой армий Воронежского фронта.

С образованием нового объединения необходимость в поддержке 17-й воздушной армии фактически отпала. Однако, в соответствии с новыми разграничительными линиями между фронтами, было необходимо перебазировать три корпуса 2-й воздушной армии на аэродромы, находящиеся в полосе Воронежского фрон-

та, в то время как их собственные места базирования становились базами соединений 5-й воздушной армии.

Советское командование решило эту проблему весьма оригинальным способом, фактически обменяв боевой состав воздушных армий С.Красовского и С.Горюнова. Упомянутые выше три корпуса остались на своих аэродромах, перейдя в подчинение штабу 5-й воздушной армии, в то время как 10-й иак, 8-й сак 18-19 июля присоединились к 5-му иак, 291-й шад и 208-й нбад, тем самым войдя в состав 2-й воздушной армии. 26 июля в состав армии С.Красовского прибыло новое соединение – 202-я бад, имевшая на вооружении бомбардировщики Пе-2 и призванная компенсировать “потерю” 1-го бака. После этого в составе 2-й воздушной армии насчитывалось 684 самолёта.

Для командующих воздушными армиями, а также их штабов такой обмен корпусами нельзя было назвать желанным. 2-я воздушная армия потеряла три соединения, вынесших на своих плечах основную тяжесть отражения немецкого наступления в июле и получивших бесценный боевой опыт. Эти корпуса возглавлялись одними из наиболее талантливых советских авиационных командиров. В противовес им прибывшие в состав армии 10-й иак и 5-й шак имели в своем составе много молодых пилотов, которым не хватало лётной и стрелковой подготовки, что ещё бо-

льше усугубляло контраст от “обмена”. Приказом по 2-й воздушной армии вновь прибывшим соединениям было предписано отработать слётанность пар, а также проработать вопросы применения боевых порядков и управления в воздушном бою. Для пилотов вводилась ежедневная часовая тренировка на прицельных станках и макетах. Однако, несмотря на усилия командования, в короткий срок, отведённый перед наступлением, 10-й иак всё-таки вступил в бой недостаточно сколоченным и подготовленным.

Не в восторге от почти стопроцентного обновления своей армии был и генерал С.Горюнов, так как поступившие в подчинение соединения имели большой комплект материальной части. Судя по мемуарам начальника оперативного отдела армии С.Гречко, прибывавшие на доклад к командующему прославленные командиры корпусов имели весьма утомленный вид. Рассказав командующему о состоянии и боевом опыте своих соединений, они дружно, один за другим, высказывали одну и ту же просьбу – пополнить потраченные в боях полки материальной частью. Так, в 1-м шак не хватало не менее 60 самолётов Ил-2, в 1-м бак – около 40 “пешек”. Но больше всех нуждался в пополнении 4-й иак, командир которого, И.Подгорный, запросил у командующего 70 “лавочкиных” и 20 пилотов.

Всё же надо признать, что генерал С.Горюнов получил больше “плюсов” с прибытием в состав его армии новых корпусов. Рост боевого мастерства пилотов ударной авиации, в особенности экипажей 1-го бака, был виден, как говорится, невооружённым глазом. Командование корпуса настойчиво внедряло в практику боевой работы нанесение бомбовых ударов с пикирования. Из 137 экипажей, имевшихся к началу операции, уже 56 (около 40 %) освоило этот вид боевой работы. 50 экипажей могло действовать в сложных метеословесиях. А вот в июле эти показатели были не столь высоки. Например, в 1-й гв. бад, по состоянию на начало июля, с пикирования могло работать 28 экипажей, а в плохих метеословесиях – всего 20. В лучшую сторону от 10-го иак отличался наличием сильного летного состава и 4-й иак – будущая “кузница” известных советских асов.

Далі буде.

Сказание об одиноком “бомбёре”, рассеявшем группу истребителей...

Будущий Герой родился в посёлке Алексеево-Орловка, ныне – город Шахтёрск Донецкой области. После семилетних работ бухгалтером элеватора.

В Красной армии – с 1935 года. В 1938 – окончил курсы младших лейтенантов, а в 1939 году – Харьковскую военную авиационную школу штурманов.

Участник Великой Отечественной войны с августа 1941 года. Сражался на Крымском, Юго-Западном, Южном, Сталинградском, Воронежском, Степном и 2-м Украинском фронтах.

Будучи штурманом 81-го гвардейского бомбардировочного авиационного Краковского ордена Богдана Хмельницкого полка 1-й гвардейской бомбардировочной авиационной Кировоградской дивизии, бесстрашный советский сокол только в 1944 году 34 раза водил в бой от 9 до 30 самолётов на бомбардировку войск и техники противника. На голову врага им было сброшено 950 тонн бомб и уничтожено 19 вражеских самолётов, 32 танка, 17 бронетранспортёров, 4 паровоза, 98 железнодорожных вагонов, 125 автомашин, 8 барж, 2 склада с боеприпасами, 12 артиллерийских батарей. Лётчики под командованием гвардии майора Глыги способствовали ус-

17 ноября исполняется 100 лет со дня рождения советского лётчика Григория Семёновича Глыги, прошедшего всю войну и удостоенного звания Героя Советского Союза.

пеху наших войск в разгроме немецко-фашистских полчищ в Белгородско-Харьковской, Днепровской, Львовской, Вислинской и Бреславской операциях.

За совершенные 102 успешных боевых вылета штурман Глыга Григорий Семенович был награжден двумя орденами Красного Знамени, орденом Красной Звезды и орденом Отечественной войны 1-й степени.

Это был человек большого мужества, который даже в самой критической обстановке не терял духа. В апреле 1944 года генерал-майор авиации Полбин поставил перед ним боевую задачу: в лесу западнее города Тыргул – Фрумос проверить и подтвердить фотосъёмкой данные армейской разведки о скоплении танков противника.

Несмотря на сложные метеорологические условия гвардии майор Глыга с честью справился с поставленной задачей. На обратном пути отважный разведчик был атакован 12 вражескими истребителями. Советский лётчик не растерялся. Он смело вступил в единоборство с превосходящими силами противника. На глазах у изумленных гитлеровцев красноречивый самолет смело врезался в гущу вражеских машин. Открыв шквальный огонь из пулемёта, он сбил фашистского стервятника.

Но и его машину тут же охватило пламя. На горящем самолёте советский ас дрался до тех пор, пока не вышел из строя рулевое управление. А когда машина стала беспорядочно падать вниз, Глыга выбросился с парашютом. Приземлился на территории, занятой противником. Попал в плен к румынам. Но вскоре ему удалось бежать, и он благополучно возвратился в свою часть.

За отличное выполнение боевых заданий Указом Президиума Верховного Совета СССР в июне 1945 года ему присвоено звание Героя Советского Союза.

С 1946 года Г.Глыга – в запасе. Работал диспетчером хлебозавода. Жил в городере Одессе. Скончался 10 марта 1982 года. Похоронен в Одессе на Таировском кладбище.

Сторінку підготував Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

18 – 24 листопада

18 листопада 1748 р. М.В.Ломоносов побудував перший у світі анемометр – пристрій для визначення напрямку і сили вітру.

18 листопада 1899 р. народився польярний льотчик М.В.Водоп'янов.

18 листопада 1921 р. народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу М.П.Одинцов.

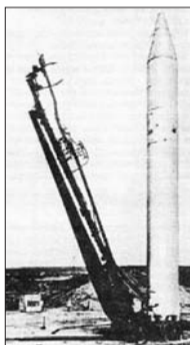
18 листопада 1943 р. рекорд швидкості на літаку Як-3 з двигуном ВК-107А встановив П.Я.Федрові – 717 км/год.

19 листопада 1900 р. народився головний маршал авіації П.Ф.Жигарьов.

19 листопада 1900 р. народився головний маршал авіації О.О.Новіков.

19 листопада 1901 р. народився конструктор РРД В.О.Вітка.

19 листопада 1966 р. було проведено випробування космічної гармати. Керував бельгійець Жеральд Бюль, випробування проводилось з Бермудських островів, супергармата “вистрілила” супутником Martlet-2C на висоту 180 км. Це досягнення до сих пір не перевершено.

19 листопада 1968 р. прийнята на озброєння орбітальна ракета Р-36-0 КБ “Южное” М.К.Янгеля з необмеженою дальністю польоту та невразливістю для ПРО.

19 листопада 1997 р. на КК “Колумбія” у складі міжнародного екіпажу в космос полетів перший космонавт незалежної України Л.К.Каденюк.

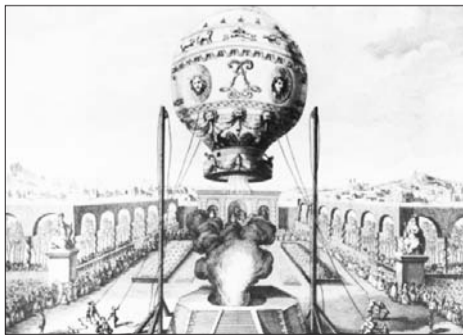

20 листопада 1958 р. відбулося відкриття першої пасажирської вертолітної авіалінії за маршрутом Сімферополь – Ялта (вертольоти Мі-4).

20 листопада 1959 р. народився директор ДП “Львівський державний АРЗ” (ЛДАРЗ) О.М.Кравчук.

20 листопада 1961 р. створено ДП “Вінницький авіаційний завод”.

20 листопада 1993 р. виконано перший комерційний рейс літака Іл-96-300.

21 листопада 1783 р. відбувся перший вільний політ теплового аеростата братів Монгольф'є з людьми на борту, 9 км за 20 хв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

18 – 24 листопада

21 листопада 1906 р. народився конструктор авіаційних кулеметів і гармат М.Є.Березін.

21 листопада 1914 р. здійснено перший в світі стратегічний груповий авіарейд (наліт літаків на ангари цепелінів у Фрідріхсхафені, Німеччина).

21 листопада 1951 р. народився заслужений льотчик-випробувач М.В.Торохов.

21 листопада 1953 р. вперше в історії авіації вдвічі перевищено швидкість звуку. С.Кроссфілд на ракетоплані Дуглас D-558-II "Скайрокет" досягнув швидкості 2,435М.

21 листопада 1989 р. здійснено першу посадку дослідної машини Т10-2 (Су-27К) на палубу ВАКР "Адмірал Кузнецов" вночі, В.Г.Пугачов.

22 листопада 1909 р. народився авіаконструктор М.Л.Міль.

22 листопада 1911 р. у Петербурзі здійснено першу радіопередачу з літака на землю, Д.М.Сокольников з "Фарман-IV", льотчик О.В.Панкратьев.

22 листопада 1941 р. засновано Мелітопольську бригаду транспортної авіації. Командир Д.В.Мимриков.

22 листопада 1957 р. відбувся перший пуск протикорабельної ракети П-5 з підводного човна. Її конструктором було ОКБ В.М.Челомея, дальність запуску – 550 км.

22 листопада 1972 р. здійснено перший вертикальний зліт ЛВЗП Як-36М (Як-38) з палуби корабля, М.С.Дексбах із ПКР "Москва".

23 листопада 1903 р. народився конструктор авіадвигунів, перший начальник ДКБ №478 (зараз – ЗМКБ "Прогрес") О.Г.Івченко.

23 листопада 1954 р. народився директор ДП "Запорізький державний авіаційний ремонтний завод "МіГремонт" С.А.Фурділо.

23 листопада 1991 р. здійснив перший політ одномісний дослідний літак "ФЛ-30", випущений ЗАТ "Авіафірма "Лілієнталь", льотчик-випробувач Василенко.

23 листопада 2002 р. відбувся старт МТКК Endeavour для доставки на МКС 6-ої основної експедиції з екіпажем.

24 листопада 1910 р. відкрилася Севастопольська офіцерська школа авіації (згодом – Качинська).

24 листопада 1958 р. народився головний інспектор Повітряних Сил Головної інспекції МО України (2004-2012) П.В.Мороз.

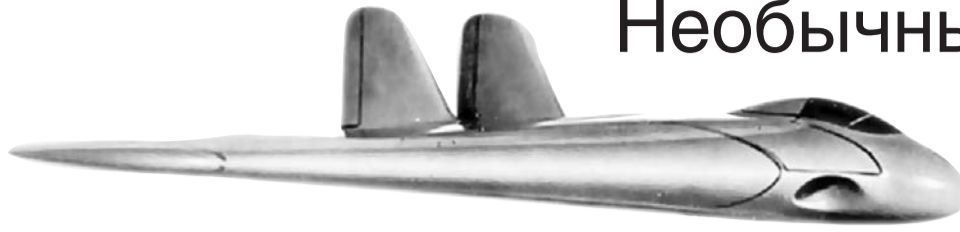

24 листопада 1966 р. на бойове чергування поставлено перші полки, оснащені "легкою" ампулізованою МБР 8К84 у ШПУ ОС.

24 листопада 1977 р. було створено Допоміжну силову установку ТА-12, підприємство НПП "Аеросила".

24 листопада 2003 р. здійснив перший політ літак Ту-334, складений у цехах КиДАЗ "Авіант", екіпаж С.Борисова.

Необычные самолёты

Бесхвостая "Дельта" Люфтваффе

В 1936 году немецкий конструктор Александр Липпиш создал новый тип бесхвостого самолёта DFS.39 ("Дельта" 4с). Этот экспериментальный самолёт представлял собой низкоплан с тянущим винтом и фюзеляжем, постепенно переходящим в вертикальное оперение. Для повышения путевой устойчивости, которую особенно трудно обеспечить в схеме "бесхвостка" с тянущим винтом, концы крыла самолёта были отогнуты вниз. Испытания прошли успешно, и самолёт был признан годным к полётам. Развивая данный тип "бесхвостки", Липпиш построил бесхвостый самолёт DFS.194 с вертикальным оперением большей площади (отгиб концов крыла вниз не предусматривался).

Применение аэродинамической крутки крыла по размаху на-

ряду с малым углом стреловидности позволило Липпишу улучшить несущие свойства крыльев его "бесхвостки". Однако малая стреловидность привела, по отзывам испытателей, к ухудшению характеристик демпфирования у "бесхвосток" Липпиша. Кроме того, эффективность органов путевого и продольного управления снизилась из-за малого плеча их действия.

Как показал дальнейший опыт, система аэродинамической крутки, предложенная Липпишем, не являлась наилучшей. При установке на концах крыла перевернутого профиля дифференцированное отклонение элеронов значительно влияло на продольную балансировку самолёта.

Власовская авиация на театрах военных действий

Продовження. Початок у № 44.

Ещё одним побудительным мотивом для германского командования стали советские лётчики-перебежчики, перелетавшие на собственных машинах. Надо сказать, что проблема дезертирства в Красной армии была достаточно острой всю войну (как видно, далеко не всех недовольных удавалось отловить сетью карательных органов, хотя, возможно, их старания лишь множили ряды затаивших обиду и ненависть). Набралось и некоторое число лётчиков-дезертиров.

Подобные случаи перелётов имели место и в других странах, пилоты которых таким нетрадиционным способом разрешали конфликты со своим командованием и общественным строем. Другой причиной этих побегов, впрочем, носивших единичный характер, была работа разведок, шантажом и подкупом склонявших пилотов к угону машин.

С советской стороны, по германским источникам, только за 1943 год перелетели к немцам 66 самолётов, ещё 20 экипажей воспользовались возможностью побега в первые 3 месяца 1944 года. Проверить эти цифры по материалам отечественных архивов и дать им адекватную оценку вряд ли возможно: подобных признаний в них нет, ведь для командира части согласие с фактом дезертирства своего лётчика означало бы обвинение в пособничестве или как минимум в попустительстве и крест на всей карьере.

ре. К тому же, решившийся на перелёт едва ли внешне выдавал свои намерения и попросту терялся в небе, отставая от группы и уходя на запад незамеченным, числясь затем в рапортах "пропавшим без вести" или "не вернувшимся из боя".

Впрочем, единичные свидетельства дезертирства лётного состава всё же сохранились. Первое из них относится уже к 22 июня 1941 года, когда при бомбардировке Кёнигсберга штурман предпо-

при отступлении немцев, число трофейных машин, в том числе и самых современных, оставалось заметным и позволяло Люфтваффе не только проводить испытания советской техники, знакомясь с её боевыми качествами, но и использовать десятки вполне работоспособных "пленных" машин в своём строю.

Последние случаи перелётов отмечались уже за считанные дни до окончания войны (хотя и сомнительно, чтобы лётчики тогда выбирали германские аэродромы; скорее всего, их целью становились нейтральные государства или авиабазы союзников). Так, в апреле 1945 года Пе-2 из состава 161-го гвардейского бомбардировочного полка в воздухе покинул строй и, не отзываясь на окрики командира группы, скрылся в облаках. За лётчиками на нём старшим лейтенантом Бациновым и штурманом Кодь и раньше водились подозрения, а после столкновения накануне в полёте с другим самолётом их и вовсе обвинили во вредительстве и трусости. Так что вопрос об их судьбе был решён. Но экипаж, видимо, успел сделать выводы раньше...

Далі буде.

За матеріалами журналу "Історія авіації", № 2 (2000).

Сторінку підготував Олексій Тригуб.

GeoVision 5000: ультратонкий навігатор від Prestigio

Prestigio випустила GeoVision 5000. Компактний і сучасний пристрій оснащений 5-дюймовим TFT LCD-екраном високої роздільної здатності і картами Navitel.

У тонкому (10,3 мм) корпусі вагою всього 158 г розмістився процесор MT3351C ARM-11 CORE потужністю 468 МГц.

Карти Navitel фіксують будь-які зміни маршрутів і моментально вибирають найбільш зручний і швидкий шлях.

У Prestigio GeoVision 5000 – 5-дюймовий TFT LCD екран високої роздільної здатності (480x272) і 4 ГБ вбудованої пам'яті, яку можна розширити ще на 8 ГБ за допомогою

microSD-карти. У комплекті навігатора є зарядний пристрій, стилус і кріплення для фіксації пристрою на лобовому склі автомобіля.

Samsung представив оновлений флагманський монітор 9-ї серії

Компанія Samsung Electronics оголосила про оновлення флагманської моделі 9-ї серії. Новинка підтримує фірмову технологію Natural Color Expert, яка суттєво покращує характеристики панелі і надає користувачеві можливість дуже легко зробити самостійне калібрування кольорів зображення завдяки зрозумілому інтерфейсу.

Samsung S27B971D оснащений матрицею PLS (Plane Line Switching) власної розробки компанії Samsung. Вона забезпечує точну передачу кольору і широкі кути огляду 178/178. Надвисока роздільна здатність дисплея WQHD 2560x1440 у чотири рази перевищує характеристики звичайного HD-монітора.

Матовий екран підходить для роботи з кольором на більш високому рівні і укладений у тонкий корпус, встановлений на ергоно-

мічний регульованій за високою алюмінієвій підставці. Діапазон регулювання за висотою становить 100 мм, а шарнірний механізм дозволяє нахилити дисплей, забезпечуючи необхідний кут огляду.

Всі внутрішні компоненти Samsung S27B971D інтегровані в алюмінієву підставку, оснащену портами введення-виведення і USB-роз'ємом, що забезпечує легкість установки і дозволяє прибрати з робочого столу непотрібні дроти. На задній панелі

розташовані інтерфейсні роз'єми Display Port, Dual Link-DVI і HDMI. Модель також оснащена стереодинаміками потужністю 7 Вт і портом Mobile High Definition Link (MHL) для підключення смартфонів і планшетних ПК.

Explay Cinema: новий планшетофон

Explay представила планшетофон Explay Cinema. Модель має 5,7-дюймовий HD IPS дисплей з роздільною здатністю 1280x720 пікселів. Дисплей відрізняється великим кутом огляду.

Потужний 4-ядерний процесор MTK 6589 з частотою 1,2 ГГц забезпечує високу продуктивність, стабільну роботу мультимедіа та графіки, а також динаміку гри, при цьому максимально збільшує ефективність використання акумулятора. Explay Cinema працює на операційній системі Android 4.2 Jelly Bean.

Широкі фотоможливості дасть 12-мегапіксельна камера з автофокусом і високою швидкістю зйомки та 5-мегапіксельна фронтальна камера. Особливої уваги заслуговує панорамна зйомка, безперервна зйомка, за допомогою якої можна зробити до 99 знімків, і функція Magic Camera, що дозволяє прибрати непотрібні фраг-

менти з фотографії, залишити в русі деякі фрагменти знімка, а також ретушувати фото.

Explay Cinema підтримує 3G, Wi-Fi, GPS, Bluetooth 4.0, має низку стандартних і допоміжних додатків, таких як диктофон, пошта, FM-радіо, пакет додатків Яндекс і програма Change Yo! Voice та інші. Об'єм оперативної пам'яті становить 1 ГБ, внутрішньої пам'яті у 16 ГБ вистачить для зберігання фільмів, формату HD, ігор, книг і фотографій. При бажанні, за рахунок слота microSD, пам'ять можна розширити ще на 32 ГБ.

Як і всі смартфони Explay, Cinema підтримує роботу двох активних SIM-карт. Вага смартфона – 193 грами.

Дослідники знайшли спосіб підвищити ефективність Wi-Fi

Дослідники з Державного університету Північної Кароліни розробили нове програмне забезпечення, яке, за їх припущенням, має підвищити ефективність (пропускну здатність) громадських точок доступу до бездротової мережі Wi-Fi до 700 відсотків у порівнянні із сучасною.

Досі існуюча архітектура бездротових мереж і точок доступу не дозволяла кожному користувачеві отримувати достатню пропускну здатність. Це було пов'язано з тим, що канал, до якого підключається Wi-Fi-роутер або інше мережеве обладнання, має обмежену ширину (пропускну здатність). Природно, чим більше користувачів в кафе, барі чи на вокзалі будуть підключені через радіоканал до обладнання, тим менша частина каналу буде доступна кожному з них.

Проблема ще й у тому, що користувачі мережі Інтернет хочуть не тільки отримувати інформацію, але і відправляти її. Це пов'язано, в основному, з досить популярними останнім часом соціальними мережами, онлайн іграми та подібними їм сервісами. У результаті ширина каналу, яка припадає на одного користувача громадської мережі, фізично має ще менший розмір.

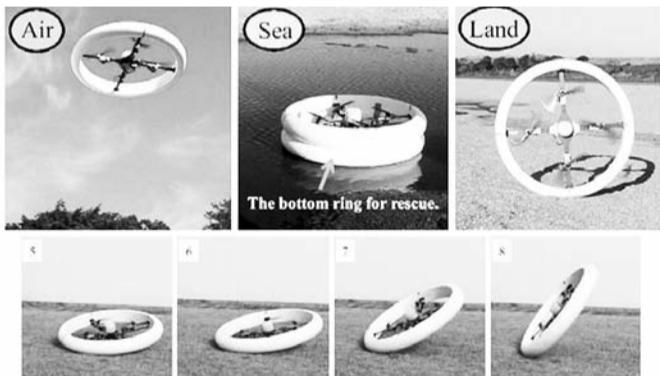
Дослідники з Північної Кароліни створили програму WiFox, яка працює за принципом регулювання руху автомобілів на дорозі інспекторами дорожньої патрульної служби. Програма контролює потік даних, що рухаються в обидва боки. Як тільки на одній зі

смуг алгоритм виявляє відставання (пробку або тягучку), WiFox встановлює більший пріоритет цього напрямку, щоб зрівняти швидкості потоків даних в обох напрямках.

Особливість нової програми ще й у тому, що чим більше користувачів, підключених до однієї точки доступу, тим ефективніше працює сам алгоритм. Дослідження показали приріст пропускну здатності при 25 підключених користувачах усього 400 відсотків. Як тільки їх кількість збільшилася до 45 осіб, пропускну здатність збільшилася майже на 700 відсотків у порівнянні з тестовою.

Залишається лише сподіватися, що завдяки таким розробкам, як WiFox і її подібним, доступ користувачів у всевітну інформаційну мережу Інтернет у громадських закладах стане набагато кращим і якіснішим. Тим більше, що виробники мережевого устаткування і Wi-Fi-роутерів теж не топчуться на місці, а вдосконалюють свої розробки. Взяти хоча б універсальну системну плату rb411uahr, яка за своїми характеристиками і функціоналом вже перевершує обладнання, що зараз використовується.

Квадрокоптер може літати і котитися

На виставці IROS фахівці з Токійського університету представили свою нову розробку – апарат під назвою MUWA (Multi-field Universal Wheel for Air – land Vehicle), повідомляє IEEE Spectrum. Цей пристрій здатний літати як звичайний квадрокоптер: він має чотири гвинти, оточені кільцем зі спіненого матеріалу. У той же час MUWA може котитися по землі як колесо. Апарат також злітає з поверхні води.

Пристрій оснащений гвинтами, які можуть нахилитися на 20 градусів. Можливість котитися по землі дозволить не тільки заощадити енергію, а й проникати у вертикальні проломи. Завдяки датчику Kinect апарат може швидко отримувати тривимірну карту навколишнього простору.

Відтепер існує одяг, яка вмє заряджати смартфони і роздавати Wi-Fi

Американська компанія Motiif завершує розробку плаща з вбудованим бездротовим зарядним пристроєм для смартфонів iPhone 4 і 4S, iPhone 5 і 5S, а також Samsung Galaxy S III і Galaxy S4.

Як зазначають розробники, ємності вбудованого в одяг акумулятора вистачить для трьох повних зарядок батарей мобільних пристроїв, проте вони не уточнюють, як до зарядного пристрою підключаються iPhone.

Крім вбудованого акумулятора, в плащі розміщується точка доступу Wi-Fi, яка працює з мережею оператора Sprint.

На сайті виробника повідомляється, що плащ на 100% водонепроникний та виготовлений за допомогою нанотехнологій. Передбачається, що ціна на плащ складе 300-400 доларів. У продажу новинка з'явиться в лютому 2014 року.

А поки компанія набирає добровольців, які погодяться поносити диво-плащ в тестовому режимі. Як повідомлялося раніше, вже за рік кількість мобільних телефонів перевищить населення Землі. Згідно з прогнозами експертів, масової мобільності користувачів слід очікувати вже у 2014 році.

Передбачається, що ціна на плащ Motiif Motiif складе 300-400 доларів.

Українські розробники створили суперкомп'ютер

Прототип комп'ютера "M12" успішно пройшов серію тестів. Про це повідомили в українській компанії "М-Платформа".

За словами розробників, досягнуті показники продуктивності склали 10,2 Пфлопс. Комп'ютер може вирішувати завдання у сфері штучного інтелекту, обробки великих масивів інформації, моделюванні технічних і біологічних об'єктів, у тому числі і медичних досліджень. Зазначимо, що продуктивність найшвидшого у світі японського суперкомп'ютера "Тяньхе-2" складала 33,8 Пфлопс.

Отримати рекордні показники швидкодії допомогли напрацювання часів СРСР.

Перші промислові зразки системи можуть побачити світ наприкінці 2015 р. Найближчим часом зусилля "М-Платформи" сфокусовані на будівництві прототипу, здатного успішно пройти тести Linpack – загальноприйнятий еталон оцінки продуктивності суперкомп'ютерів. Нагадаємо, корпорація IBM представила комп'ютер, що працює на основі "електронної крові", головним джерелом натхнення для створення якого, за словами вчених, стала природа людини.

Defender представив мініатюрні колонки OnAir S4

Defender представив компактну акустичну стереосистему OnAir S4. Живлення подається через USB-порт, а підключення до комп'ютера здійснюється через аудіокабель.

Колонки оснащені 2-дюймовими широкодіапазонними динаміками, які забезпечують детальне опрацювання звукового діапазону в межах 90 Гц – 20 кГц. Сумарна потужність системи становить 4 Вт. Регулювати гучність відтворення звуку можна, не відкриваючи медіаплеєр, за допомогою кнопок на корпусі. Defender OnAir S4 має екранований корпус.

Динаміки захищені сіткою, а матове покриття soft-touch не потребує регулярного протирання колонок від слідів пальців.

Технічні характеристики:

динаміки – 2-дюймовий широкодіапазонний;
потужність – 4 Вт RMS;
діапазон частот – 90-20000 Гц;
наявність регулювань – гучність;
інтерфейс підключення – аудіокабель, живлення від USB;
матеріал корпусу – пластик;
інтерфейс живлення – USB.

**ПРОФЕСІЙНИЙ
БОКС****Два нокауту від українців**

В рамках турніру компанії братів Кличків "K2 Promotions" відразу два українських боксери здобули блискучу перемогу.

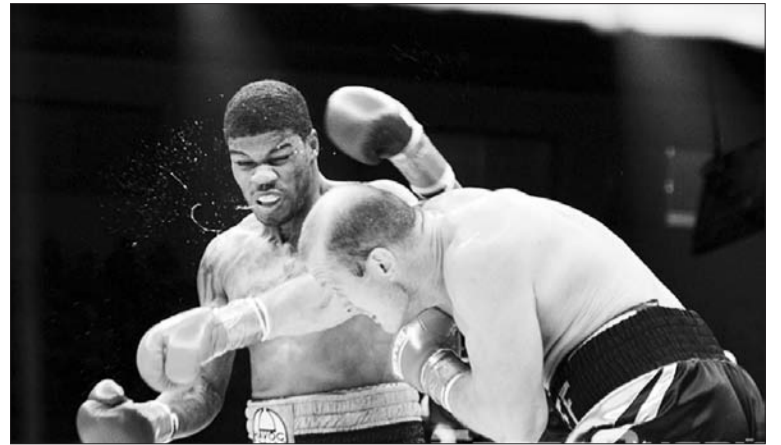
Олександр Усик, який провів свій перший бій на професійному ринзі, у п'ятому раунді відправив у нокаут мексиканського боксера Феліпе Ромеро. У другому раунді бою з досвідченим противником стало ясно, що питання тільки в тому, чи закінчить суперник бій на своїх двох. Вже під кінець третього раунду Усику вдалося відправити Ромеро на настил рингу потужним ударом по корпусу. Розв'язка наступила скоро, і у п'ятому раунді після кількох ударів в голову Ромеро опустився на коліна. Незважаючи на викинутий тренером мексиканця рушник, рефері все ж відрахував до десяти і сигналізував про припинення бою.

– Я дуже радий результату. Величезне спасибі глядачам за підтримку, – сказав Олександр Усик після поєдинку.

Підтримка і дійсно була вражаючою. Окрім 8000 глядачів, які стоячи зустрічали олімпійського чемпіона, підтримати його прийшли ще кілька триумфаторів Лондона-2012: фехтувальниця Яна

Шемякіна, важкоатлет Олексій Торохтій та Василь Ломаченко, який сам нещодавно перейшов у профі.

Головною ж подією вечора професійного боксу був бій В'ячеслава Узелкова проти американця Джейдона Кодрингтона за

титул Інтернаціонального чемпіона IBO в напівважкій вазі. Після трьох поразок у титульних поєдинках українець все ж завоював довгоочікуваний титул.

За результатами перших двох раундів боксери змагалися на рівних. Американець не зміг пробити захист Узелкова. Українець потрапляв по Кодрингтону кілька разів, але досить слабо. Наприкінці третього та у четвертому раунді Узелков завдав супернику серію ударів, показавши відмінну майстерність. Та потім американець і сам пішов у атаку. Лише у шостому раунді емоційного та рівного бою Узелкову вдалося

пробити Кодрингтона лівим боксним ударом в голову, а потім змусити опуститися на настил рингу серією на добування. Американець зміг піднятися до кінця відліку, але рефері порадив, що поєдинок потрібно зупинити.

– Важко було більше емоційно, ніж фізично. Я фізично був готовий, важко було стримати свої емоції, стримати свою агресію. Я відчував свою силу весь бій, намагався це максимально використовувати, – сказав Узелков після поєдинку.

Владислав Дем'яненко.
"Крила України".

ГИРЬОВИЙ СПОРТ**“Силовий” авторитет
“кожедубівця”**

Титул абсолютного чемпіона Кубка України з гирьового спорту нещодавно здобув курсант факультету радіотехнічних військ протиповітряної оборони Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба п'ятикурсник Іван Данилишин.

помості. Після місяця занять тренер відмітив, що в мене є здібності у цьому напрямку. Вже через три місяці тренувань я здобув звання кандидата у майстри спорту, а ще через чотири – звання майстра спорту України, – розповідає Іван Данилишин.

Неодноразово Іван здобував головні трофеї на змаганнях міського та обласного рівня. Це давало юнаку поштовх не зупинятися на досягнутому та фізично вдосконалюватися надалі.

– Нашу секцію відвідують близько 20 курсантів військового університету, в тому числі – й декілька дівчат. Однак найбільшу перспективу я помітив у Івана Данилишина. Після перших його виступів на помості я був упевнений, що у нього буде велике спортивне майбутнє, – пригадує доцент кафедри фізичної підготовки та спорту, суддя міжнародної категорії, заслужений тренер України, голова колегії суддів Міжнародної федерації гирьового спорту доцент Борис Смирнов.

У 2011 році під час свого першого виступу на чемпіонаті України з гирьового спорту юнак виконав норматив майстра спорту, зробивши 206 підйомів 32-кілограмової гирі у ваговій категорії до 90 кілограмів. Так, за регламентом змагання кожен спортсмен повинен виконати дві вправи: підйом та поштовх гирі. На кожну вправу дається 10 хвилин. Тоді “кожедубівцю” вдалося стати

вже бронзовим призером.

На досягнутому Іван не зупинився. Щоденні виснажливі тренування на спорткомплексі ХУПСу “Зірка” дали свої плідні результати. На III курсі його трофеями стали Кубок України та титул абсолютного чемпіона на Міжнародному турнірі імені Івана Кожедуба. А згодом, ставши срібним чемпіоном Збройних Сил України, він був зарахований до збірної команди України з гирьового спорту.

– Своїми першими здобутками я насамперед завдячую своєму тренеру Борису Смирнову, який підтримував мене, допоміг повірити у свої сили та навчив хорошій техніці роботи на помості, – зізнається курсант.

На IV курсі Іван увійшов до трійки кращих гирьовиків під час міжнародних змагань у Киргизстані, де він представляв Збройні Сили України.

Нещодавно ж юнак привіз чергову перемогу з Івано-Франківська, де проходив цьогорічний Кубок України. Нове спортивне досягнення принесло нове звання – абсолютний чемпіон України в поштовху гирі.

– Завдяки цим результатам я отримав ліцензію, яка дає мені можливість виступити наступного року на чемпіонаті світу, що відбудеться в місті Тюмень Російської Федерації. Наразі я готуюся до цих змагань, адже там буду боротися лише за I місце, – ділиться своїми планами Іван Данилишин.

Дмитро Чалий. м.Харків.
Фото автора.

УКРАЇНА – ВПЕРЕД!**Національна збірна – історія протистоянь**

Сьогодні національна збірна України на столичному НСК “Олімпійський” у матчах плей-офф зустрічається із грізним суперником відбору до чемпіонату світу. Команді Фоменка дістався, мабуть, найскладніший опонент з можливих. “Жовто-синім” доведеться зіграти проти збірної Франції, якій Україна поступилася на “Євро-2012”.

Зі збірною Франції у нас давня історія протистоянь. Перше побачення відбулося у відборі на “Євро-2000”. Чинні чемпіони світу мали великі проблеми з виходом з групи, в якій Україна і Росія склали серйозну конкуренцію французам. Обидва матчі нашої збірної завершилися нульовою нічиєю. Франція лише в останньому турі змогла посісти перше місце в групі. Україна, зайнявши другу сходинку, поступилася Словенії у стикових матчах.

Ще раз дороги збірних України та Франції перетнулися у відборі на “Євро-2008”. Цього разу нашої команді не вдалося серйозно протистояти фаворитам групи італійцям і французам. На виїзді наша збірна майже без варіантів поступилася Франції з рахунком 0:2, а ось вдома на останньому для себе матчі на старому НСК “Олімпійсь-

кий” змогла вибороти нічию 2:2.

Крайнє побачення відбулося на “Євро-2012”. Збірна України, яку очолював Олег Блохін, гідно трималася проти іменитого суперника. Перший тайм закінчився нульовою нічиєю, а далі в хід матчу втрутилася погода. Небо над “Донбас Ареною” перетворилося на суцільний жах. Блискавка та неймовірна злива ледь не зірвали матч. Схоже, що ця обставина зіграла на руку “триколарам”. Французи забили два м'ячі на початку другого тайму і спокійно довели матч до перемоги.

Тож побажаємо успіху підопічним Михайла Фоменка як у рідних стінах – 15-го листопада, так і у вирішальному матчі – 19 листопада, на легендарному “Стан де Франс”.

Україна – вперед!

Підготував Юрій Ігнат.
"Крила України".

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ “Прес Корпорейшн Лімітед”.
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на “Крила України” обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
kula_ukr@ps.mil.gov.ua
kula_ukr@ukr.net

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 20370 Зам. № 132243.
Перший редактор **Сергій Свенцицький**

Американський автомобіль	Німецький середній танк	Марка літака	Затвердження міжнародного договору													
						Найнебезпечніша отруйна змія										
Видатний радянський актор			Єгипетський цар													
			Північно-атлантичний Альянс	Спортивний черевик	Настінний світильник											
Чинovníк у Київській Русі		Щит зєкса						Район і народ в Ефіопії	Древня назва Феодосії							
Клім для східних бойових мистецтва	Релігійний відступник	Відпочинок на лоні природи	Популярний жіночий журнал			Країна Східного Сонця	Пес у царстві Аїда		Великий махінатор							
Радянський молодіжний журнал		Давньоруське військо	Багаття													
Країна у Південній Америці																
				Жіноче ім'я	Іспанський ударний музичний інструмент											

ЦІКАВО

100 років у паспорті – привід стрибнути із парашутом

Американець Вернон Мейнард відсвяткував сторічний ювілей більш ніж оригінально. Житель штату Каліфорнія з нагоди свого 100-річчя стрибнув із парашутом.

Перший у житті стрибок дідусь-екстремал здійснив із висоти чотирих кілометрів. Наважився на це разом із двома внучатами плеєнниками. Незвичайний подарунок підготували друзі іменинника, коли дізналися, що це була його давня мрія. Перед стрибком чоловік пройшов обстеження у лікаря і відповідний інструктаж. Після приземлення Вернон зізнався, що це був найкращий день народження за все його життя.

Деякі місяців тому ще одна американка – жителька Айхаво Дороті Кастер, таким самим чином відмітила свій 102-й день народження. Стрибок Дороті дуже сподобався, але видався дуже коротким.

А найдорослішою жінкою у небі, яка зі своїм стрибком може навіть потрапити до Книги рекордів Гіннеса, стала 103-річна британка Аїда.

Український школяр "українізував" закордонних героїв

16-річний школяр з Дніпропетровська Антон Кістол прославився в інтернеті завдяки своїй пабліку у ВКонтакте, який з'явився у вересні цього року.

Він створив групу "Козацький цитатник" для публікації "українізованих" кадрів з фільмів, мультимедіа, ігор та серіалів. За півтора місяця аудиторія пабліки переросла за 19 тисяч користувачів. Десятикласник створює фотожахи, де зірки шоу-бізу, літературні персонажі та герої популярних інтернет-ігор перетворюються на козаків-патріотів з чудовим почуттям гумору. У такий спосіб хлопець заохочує своїх однолітків опанувати державну мову. А надихнув його, каже, Іван Котляревський, який свого часу вдало переробив на український лад "Енеїду" Вергілія.

Анастасія Олехнович. "Крила України".

Відповіді на сканворд №45

Н	І	К	А	Р	А	Г	У	А	К
І	Д	Ж	І	А	Д				
К	А	Н	Б	Е	Р	А	А	Б	І
У	Л	А	В	А	Н	А	К	Н	У
Л	Ь	Є	Ж	С	П	А	Н	І	Е
А	Р	Д	І	Г	Ж	А	С	А	К
Е	Ф	А	Н	О					
Г	Р	А			П	А	Р	С	Е
М	А	С	І	Н		Н	Ь	Ю	Т
А	Н	І	А	Т		О		Р	Д
І	С	А	Р	І	К	Я	Т	Н	А
Т	Ю	А	К	І	Т	С	І	Л	А
Т	А	Р	У	Н	К	Н	Е	Д	А
А	Н	І	Л	Н	А	Ф	А	Р	А
Р	О		І	У	К	О			
О	Ь	Т	С	І	В	І	Т	С	Л

АВТОДРОМ

Два нових спорткари від Daihatsu

Японський автовиробник Daihatsu на автосалон в Токіо привезе позашляховий спорткар. У керівництві концерну вже підтвердили інформацію про те, що японці збираються відродити надкомпактний спорткар під назвою Копен, що випускався протягом 10 років – з 2002 по 2012-й.

У столиці Японії компанія представить публіці відразу два концептуальних автомобілі, які претендують на роль серійних моделей. Одна з них стане позашляховиком.

Кабріолет від Daihatsu повністю відповідає стандартам так званих "кей-карів", для яких характерні обмеження габаритів машин і обсягу їх моторів. Концептуальний автомобіль Копен зберег свою надкомпактність. Довжина обох кабріолетів сягає 3 метрів 39,5 сантиметрів, а їх ширина – 1,475 метра. Крім того, обидва концепти Daihatsu отримали металевий складаний верх. Такий дах був тільки в оригінальній моделі Daihatsu Kopen.

Обидва спорткари будуть оснащені трициліндровим бензиновим двигуном, обсяг якого – 660 куб. см, двигун може працювати в комплекті з МКПП і АКПП. Яка потужність даного двигуна, в компанії поки не повідомляють. Відомо лише, що точно такий двигун, який був встановлений на кабріолет

Daihatsu Kopen першого покоління, досягав всього 67 кінських сил. Хоча, навіть при таких характеристиках, тюнери з допомогою турбонаддува могли витягти з нього потужність у 100-120 кінських сил. Швидше за все, про технічні характеристики автомобілів в Daihatsu повідомлять під час прем'єри новинки.

Варто відзначити, що на токійському автосалоні компанія Honda покаже потенційного конкурента моделі Daihatsu Kopen. Ним стане компактний кабріолет Beat.

ФОНД ЗАХИСНИК ВІТЧИЗНИ – РЯТІВНИК

Під патронатом Міністра оборони України П. В. Лебедева

Благодійна програма «Врятуй життя»

Фонд захисник Вітчизни – Рятівник акумулює кошти жертводавців (фізичних осіб та організацій) і направляє їх на порятунок військовослужбовцям або членам їхніх сімей, які потребують невідкладної допомоги, чиє життя знаходиться під загрозою. Контроль за використання коштів здійснюється представниками громадськості та лікарями медичних установ.

Перелік необхідних документів:
Заява на отримання матеріальної допомоги із зазначенням ПІБ, дати народження, контактних даних отримувача допомоги, обґрунтування необхідності отримання матеріальної допомоги та відсутності матеріальної можливості самостійно оплатити витрати на лікування;
Копія висновку лікувального закладу (діагноз хвороби), інформація про доходи сім'ї.
Перерахунок матеріальної допомоги здійснюється в безготівковій формі.

Щоб отримати допомогу, звертайтеся за телефоном (098) 709 62 20 або за адресою: Україна 01021 м.Київ вул. Грушевського, 30/1

Реквізити Фонду: АТ "СВРОВАЗБАНК" в м. Києві,
МФО 380430 Код ЄДРПОУ 38650656, р/р № 2600130121634